

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

Пояснювальна записка

до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему: СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПРОГРЕС»)

08-43.МКР.002.00.087ПЗ

Виконала: студентка 2 курсу,
групи МФК-18м
Спеціальності 073 – Менеджмент
(освітня програма – Менеджмент
фінансово-кредитної діяльності)
Богданова В. А. _____

Керівник: д.е.н., проф., зав каф. ФІМ
Зянько В. В. _____
ПІБ Підпис

Рецензент: к.е.н., професор каф. ЕПВМ
Козловський В. О. _____
ПІБ Підпис

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

Спеціальність – Менеджмент
(освітня програма – Менеджмент фінансово-кредитної діяльності)

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ФІМ
д.е.н., професор Зянько В. В.

«8» жовтня 2019 р.

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Богдановій Валерії Андріївні.
(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи: Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства (на прикладі приватного акціонерного товариства «Прогрес»)

Керівник роботи: Зянько Віталій Володимирович, д.е.н., професор
...
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджено наказом ВНТУ від «2» жовтня 2019 року № 254

2. Строк подання студентом роботи: «9» грудня 2019 р.

3. Вихідні дані до роботи: Федоров Г. О. Методологія оцінки інвестиційної привабливості: регіональний аспект. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. Вип. 2 (74). – С. 50–54; Кузнецова, І.О., Технологія управління за відхиленнями як основа контролінгу. / І.О. Кузнецова // Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції. Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 179-186; Hannon P. China Trumps U.S. for Foreign Investment. The Wall Street Journal. 2015. URL – Access mode: <http://www.wsj.com/articles/china-trumps-u-sfor-foreign-investment>; Законодавчі та нормативно-правові документи, що регулюють інвестиційну діяльність, фінансова звітність ПрАТ «Прогрес» за 2016–2018.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

У розділі 1 дослідити зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства; розглянути основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства; розкрити суть сучасних методів обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням.

У розділі 2 проаналізувати показники фінансово-економічного

становища ПрАТ «Прогрес»; здійснити аналіз ефективності його інвестиційної діяльності.

У розділі 3 запропонувати та обґрунтувати заходи з удосконалення управління інвестиційною діяльністю українських підприємств.

5. Перелік графічного матеріалу: Табл. 2.1 – Показники фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Прогрес», тис. грн.; Табл. 2.2 – Коефіцієнти майнового стану ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.3 – Показники ліквідності ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.4 – Показники фінансової стійкості ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.5 – Коефіцієнти ділової активності ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.6 – показники рентабельності ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.7 –Склад та структура освоєних та введених у дію інвестицій на ПрАТ «Прогрес»; Табл. 2.8 – Грошові потоки від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес».

Рис. 1.1 – Основні чинники, які впливають на ефективність інвестиційного стратегічного управління діяльністю підприємства; Рис 1.2 – Основні етапи аналізу інвестиційної діяльності підприємства.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Спеціальна частина	Ткачук Л.М. доцент кафедри ФІМ	08.10.2019 р. _____	08.10.2019 р. _____

7. Дата видачі завдання «08» жовтня 2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
Формування та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	Червень-вересень	
Виконання теоретичної частини МКР. Перший рубіжний контроль виконання МКР (1-й розділ МКР)	ІІІ декада жовтня	
Виконання аналітичної частини МКР. Другий рубіжний контроль виконання МКР (2-й розділ МКР)	ІІ декада листопада	
Розробка рекомендацій та пропозицій. Третій рубіжний контроль виконання МКР (3-й розділ МКР)	І декада грудня	
Перевірка МКР на плагіат. Попередній захист МКР	І-ІІ декада грудня	
Рецензування МКР	ІІ декада грудня	
Захист МКР	ІІ-ІІІ декада грудня (за графіком)	

Завдання видав науковий керівник _____ д.е.н., проф., зав. каф. ФІМ
(підпис) Зянько В. В.

Завдання отримала студентка _____ Богданова В. А.
(підпис)

АНОТАЦІЯ

У магістерській роботі досліджено зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства; розглянуто основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства; розкрито суть сучасних методів обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням; проаналізовано показники фінансово-економічного становища ПрАТ «Прогрес»; здійснено аналіз ефективності інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес»; запропоновано та обґрунтовано заходи з удосконалення управління інвестиційною діяльністю українських підприємств.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний розвиток, інвестиційний проект, інвестиційний контролінг.

SUMMARY

In the master's thesis the content and tasks of strategic management of the investment activity of the enterprise are investigated; main factors of influence on efficiency of strategic management of investment activity of enterprise are considered; the essence of modern methods of substantiation of investment decisions and control over their implementation are revealed; indicators of financial and economic situation of PJSC "Progress" are analyzed; analysis of investment activity efficiency at PJSC "Progress"; measures for improving the management of investment activity of Ukrainian enterprises are proposed and substantiated.

Keywords: investment, investment activity, investment development, investment project, investment controlling.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА .	10
1.1 Економічний зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства	10
1.2 Основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства	15
1.3 Методи обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням	20
Висновки до розділу 1	28
2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОГО СТАНУ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ПрАТ «ПРОГРЕС»	31
2.1 Виробничо-організаційна характеристика ПрАТ «Прогрес»	31
2.2 Аналіз показників фінансово-економічного становища товариства	35
2.3 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності товариства	49
Висновки до розділу 2	57
3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	60
3.1 Інвестиційний контролінг та його роль у забезпеченні ефективної інвестиційної діяльності підприємства	60
3.2 Основні завдання стратегічного управління інвестиційними ресурсами підприємства та шляхи їх розв'язання	73
Висновки до розділу 3	76
ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ	88

ВСТУП

Актуальність теми В умовах сучасних ринкових відносин вітчизняні підприємства стикаються з великою кількістю проблем пов'язаних з управлінням інвестиційною діяльністю, пошуком різноманітних джерел інвестиційних ресурсів, прогнозуванням окупності інвестиційного проекту. Усе це впливає на фінансові та економічні результати діяльності підприємств та неабияк ускладнює прийняття їх менеджерами ефективних управлінських інвестиційних рішень.

Для підвищення ефективності оперативного та стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства необхідне застосування новітніх інструментів і технологій планування та прогнозування фінансових інвестиційних ресурсів. Адже лише розробка системи заходів та методів з координації планування, розподілу, аналізу та контролю за інвестиційними ресурсами підприємств інформаційно та методично в змозі забезпечити їх оптимізацію.

Дослідженню інвестиційної діяльності та проблем, пов'язаних з розробкою стратегічних планів управління нею присвячено значну кількість наукових праць серед вітчизняних та зарубіжних вчених. Зокрема, вагомий внесок у розробку цих питань зроблено такими науковцями, як Андрущенко Л. В., Волкович Л. Ю., Жеребятіна І. В., Гаверський В. В., Литовченко М. В., Ткаченко А. М., Терещенко О. О., Лемішовський В. І., Пересада А. А. та ін.

Разом з тим, питання щодо шляхів підвищення ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємств, розробки різноманітних методичних підходів до оцінки ефективності планування інвестиційної діяльності потребують подальшого дослідження та систематизації.

Усе це визначає актуальність обраної теми магістерської роботи,

зумовлює її мету та завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська робота виконувалась відповідно до напряму наукових досліджень кафедри фінансів «Дослідження сучасних тенденцій фінансових, грошово-кредитних та інноваційних процесів в Україні».

Мета магістерської кваліфікаційної роботи – розробка заходів з удосконалення стратегічного управління інвестиційною діяльністю вітчизняних акціонерних товариств.

Досягнення сформульованої мети дослідження передбачає вирішення таких основних завдань:

- дослідити зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- розглянути основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- розкрити суть сучасних методів обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням;
- проаналізувати показники фінансово-економічного становища ПрАТ «Прогрес»;
- здійснити аналіз ефективності інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес»;
- обґрунтувати заходи та напрями удосконалення стратегічного управління інвестиційною діяльністю українських підприємств.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємств в умовах сучасної ринкової економіки.

Предметом дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі управління інвестиційною діяльністю вітчизняних підприємств.

Для вирішення поставлених завдань у магістерській роботі були використані загальнонаукові та специфічні **методи дослідження**, зокрема: аналіз і синтез – для вивчення об'єкта та предмета дослідження; теоретичне узагальнення – для визначення економічного змісту понять та категорій;

групування і порівняння – для зіставлення фактичних даних звітного і попередніх років; системний та комплексний підходи – для обґрунтування висновків та результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові документи, що регулюють інвестиційну діяльність, статистичні дані, а також матеріали фінансової звітності ПрАТ «Прогрес».

Наукова новизна одержаних результатів:

– удосконалено понятійно-категоріальний апарат методологічних засад управління інвестиційними ресурсами в частині уточнення змісту поняття «стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства», яке розглянуто як невід’ємний елемент загальної системи управління підприємством, що включає сукупність заходів, здійснення яких дозволяє забезпечити найефективніші напрями реалізації підприємством інвестиційної діяльності на кожному з етапів його розвитку та одержання максимальної нинішньої ринкової вартості підприємства та в майбутніх періодах діяльності (с. 11-13);

– запропоновано заходи з удосконалення стратегічного управління інвестиційною діяльністю на рівні господарюючого суб’єкта, які передбачають упровадження системи інвестиційного контролінгу, яка дозволить підприємству вийти на якісно новий рівень функціонування, підвищити рівень своєї конкурентоспроможності та налагодити роботу менеджменту підприємства, підвищити продуктивність діяльності, приділити більше уваги не лише збиранню та обробці інформації, а й її аналізу, впровадити якісно нові стандарти господарської діяльності (с. 60-73).

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що отримані в роботі теоретичні положення, висновки та методичні рекомендації щодо поліпшення інвестиційного стану підприємств в Україні доведені до рівня конкретних пропозицій, що дозволить їх використати для покращення стратегічного управління інвестиціями та фінансово-економічного стану вітчизняних промислових підприємств. Наукові і

практичні положення щодо стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства можуть бути впроваджені на досліджуваному підприємстві – ПрАТ «Прогрес».

Особистий внесок здобувача. Магістерська робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій автором розроблено заходи та обґрунтовано шляхи покращення інвестиційної діяльності українських підприємств на основі дослідження стратегічного управління інвестиціями на підприємствах.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у магістерській роботі використано лише ті положення, які розроблено автором особисто.

Апробація результатів магістерської роботи. Основні положення і результати виконаного дослідження доповідались на XLVII Науково-технічній конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця, 21-23 березня 2018 р.), XLVIII Науково-технічній конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця, 13-15 березня 2019 р.), Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи-2019»

Наукові публікації. За темою магістерської роботи опубліковано 3 тез доповідей [43; 44; 45].

Структура і зміст магістерської роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 118 сторінок, включаючи 8 таблиць, 2 рисунки, 2 додатків і список використаної літератури із 45 найменувань.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічний зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства

Інвестиційна діяльність у загальному вигляді являє собою комплекс заходів та практичних дій вітчизняних чи іноземних юридичних і фізичних осіб, а також держави спрямованих на здійснення інвестицій з метою отримання економічного ефекту (одержання прибутку) чи досягнення соціальної вигоди.

Управління інвестиційною діяльністю є складовою частиною загальної системи стратегічного управління підприємством, здійснення якого передбачає:

- високий рівень динамізму управління формування і реалізації інвестицій;
- поєднання управління інвестиційною діяльністю з загальною системою управління підприємством;
- комплексність під час формування управлінських рішень підприємства щодо реалізації інвестицій у тісному взаємозв'язку з кінцевими результатами його фінансової діяльності;
- багатоваріантність підходів щодо прийняття тих чи інших управлінських рішень щодо формування інвестиційних ресурсів підприємства;
- орієнтацію управління інвестиційною діяльністю на забезпечення стратегічного розвитку підприємства в цілому.

Управління інвестиційною діяльністю підприємства включає розробку напрямів діяльності підприємства в частині інвестиційної, що орієнтована на збільшення прибутку за рахунок довгострокових вкладень капіталів,

призначених для створення, розміщення, реконструкції, модернізації та технічного переозброєння підприємства.

Об'єктами інвестиційної діяльності може бути будь-яке майно – як то основні засоби підприємства, оборотні кошти, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності та інші об'єкти власності, включаючи майнові права [1].

Основна мета управління інвестиційною діяльністю – забезпечення найефективніших напрямів реалізації підприємством здійснюваної інвестиційної стратегії загалом та на кожному з етапів його розвитку, які приведуть до максимізації ринкової вартості підприємства та підвищення добробуту його власників як нині, так і в перспективі, тобто у майбутніх періодах діяльності.

Для реалізації поставленої мети стратегічного управління інвестиційної діяльності керівництву підприємства необхідно вирішити такі основні завдання [2, с.106]:

- забезпечити високі темпи економічного розвитку підприємства, що можливо досягти лише на основі здійснення ефективного управління інвестиційною діяльністю, що передбачає постійне збільшення обсягу і диверсифікації господарської діяльності та максимально можливу активізацію інвестиційного процесу;
- досягнення максимізації чистого прибутку від інвестиційної діяльності у розрахунку на одиницю вкладеного капіталу, який залишається в розпорядженні підприємства. При цьому досягнення максимального рівня чистого інвестиційного прибутку має забезпечуватися в межах допустимого інвестиційного ризику, конкретний рівень якого залежить від схильності власників та менеджерів підприємства до фінансових ризиків при здійсненні інвестиційної діяльності;
- забезпечення мінімізації інвестиційних ризиків за максимально допустимого рівня дохідності інвестицій;

- забезпечення оптимальної ліквідності інвестицій та можливостей швидкого реінвестування вкладеного капіталу;
- забезпечення формування оптимальних обсягів та структури інвестиційних ресурсів, враховуючи потреби (попит) у довгостроковій перспективі;
- підтримку у процесі здійснення інвестиційної діяльності платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- здійснення реалізації інвестиційних програм та проектів підприємства у якомога коротший термін.

Перераховані завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю тісно взаємопов'язані та взаємозумовлені.

Отже, як при поточному, так і при стратегічному управлінні інвестиційною діяльністю, підприємство переслідує основну мету – отримання максимального прибутку, що передбачає вирішення цілої низки питань, зокрема [3, с.111]:

- розробки інвестиційної стратегії підприємства;
- пошук і формування інвестиційних ресурсів;
- оцінку ефективності інвестиційних проектів;
- формування ефективного інвестиційного портфелю;
- оцінку інвестиційної привабливості підприємства тощо.

Ефективність стратегії управління інвестиційною діяльністю досягається за рахунок удосконалення головних напрямів здійснення інвестиційної діяльності, зокрема: організаційної та інформаційної забезпеченості, ефективного планування, належного контролю та моніторингу за розробкою та впровадженням інвестиційних проектів.

Стратегія управління інвестиційною діяльністю передбачає необхідність проведення фінансово-економічних розрахунків ефективності інвестиційних проектів на кожному етапі їх реалізації. Вирішальною при цьому є оцінка вартості грошей, яка з часом змінюється з урахуванням норми прибутку на фінансовому ринку.

Українські підприємства досить часто зустрічаються з тим, що у них не вистачає достатньої інформації для прийняття інвестиційних рішень. Як наслідок, це зумовлює або несвоєчасне їх прийняття, або прийняття неточних чи невиправданих рішень. Вирішення цього питання потребує чіткої організації інформаційного забезпечення через упровадження системи інвестиційного контролінгу. Адже сучасні ринкові умови характеризуються великим ступенем невизначеності, а тому підприємства, які прагнуть до підвищення своєї конкурентоспроможності та досягнення поставлених перед собою цілей повинні розробляти і реалізовувати стратегію інвестиційної діяльності, що передбачає створення ефективної системи планування інвестиційної діяльності та управління нею на основі системи контролінгу.

Система контролінгу, що здійснюється за інвестиційними проектами, пов'язана з матричною організаційною структурою і має бути орієнтована на досягнення не оперативних, а стратегічних цілей підприємства, повинна забезпечити злагоджену взаємодію усіх центрів відповідальності при досягненні підприємством поставлених цілей.

Треба сказати, що дослідники досі не виробили єдиного підходу щодо визначення сутності поняття «контролінг». Так, представники німецької економічної школи (Й. Вебер, Г. Кюппер, Д. Хан, П. Хорват, К. Штайнле та ін.) під поняттям «контролінг» розуміють систему координації планування та контролю або інформаційної підтримки менеджменту, де основною складовою контролінгу є управлінський облік [4, с.294]. Натомість американські вчені (Р. Ентоні, Р. Хілтон, Р. Каплан, Ч. Хорнгрен, Д. Янг) розглядають контролінг винятково як одну з підсистем управлінського обліку, а систему управлінського обліку визначають у тісному зв'язку з технологіями управління підприємством.

Отже, як бачимо, американські науковці до функцій контролінгу додатково включають завдання зі фінансового обліку, тоді як у центрі уваги німецьких економістів знаходиться внутрішній (управлінський) облік у різних формах, тоді як зовнішній облік взагалі не входить у сферу

контролінгу. Виходячи з напрацювань німецьких та американських дослідників в науковій економічній літературі сформувалися власні підходи до визначення економічного змісту понять «контролінг» та «інвестиційний контролінг».

Так, ряд авторів [5, с.181] інвестиційний контролінг ототожнюють з внутрішнім контролем інвестиційної діяльності, який передбачає:

- спостереження за реалізацією інвестицій;
- вимірювання та діагностику відхилень фактичних результатів від передбачених;
- розробку управлінських рішень щодо поточної інвестиційною діяльності і її цілей.

Українські науковці М. І. Сторожик та Н. В. Голубятнікова [6] розглядають контролінг інвестицій як систему моніторингу, оцінки та контролю за реалізацією інвестиційних проектів для вироблення ефективних управлінських рішень, які б дозволили найкращим чином досягти поставлених підприємством цілей.

М. С. Пушкар та Р. М. Пушкар [7] визначають контролінг інвестицій як систему, що дозволяє відстежувати фактичну ефективність впровадження проектів, виявляти існуючі тенденції і закономірності на ринку інвестицій та формувати політику підприємства в цій сфері [7, с.291].

Ряд вітчизняних економістів [8-10] відзначають такі різновиди контролінгу інвестицій, яким притаманні певні особливості:

- контролінг оперативної інвестиційної діяльності, що здійснюється за центрами відповідальності (у кожному проекті задіяна безліч центрів відповідальності і система контролінгу повинна забезпечити їх злагоджену взаємодію при досягненні поставлених цілей);
- контролінг інвестицій, орієнтований на досягнення стратегічних цілей підприємства;
- контролінг інвестицій пов'язаний з матричною організаційною структурою.

Таким чином, ефективне стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства передбачає використання системи моніторингу за виконанням інвестиційного проекту на основі контрольних розрахунків, що використовуються як для оцінки досягнення головної цілі проекту і мати разовий характер, так і для поточного управління інвестиційним проектом підприємства. Це можливо забезпечити шляхом здійснення контролінгу інвестицій, тобто оцінювання виконання підприємством поставлених у процесі реалізації інвестиційного проекту стратегічних цілей на основі ефективної організації планування інвестиційною діяльністю.

1.2 Основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства

Система стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства передбачає насамперед ефективне здійснення на всіх стадіях управління контролю, використовуючи цілу низку інструментів контролінгу. Зокрема, на етапі стратегічного планування інвестиційні проекти мають пройти перевірку на відповідність стратегічним цілям та основним показникам розвитку підприємства. При цьому до уваги беруться генеральні завдання сфери виробництва та продажу продукції, розширення ринків її збуту, збільшення частки товарного експорту. Також потрібно враховувати вимоги до технічного боку організації виробництва, які можуть так чи інакше вплинути на подальший вибір підприємством альтернативних варіантів інвестиційних рішень [11, с.126].

При оперативному плануванні інвестиційної діяльності необхідно забезпечити узгодження інвестиційних проектів, які обов'язково мають відповідати фінансовим можливостям підприємства. Це передбачає здійснення контролю за повнотою та коректністю наданих документів за проектами, використовуючи при цьому систему показників ефективності. Для забезпечення об'єктивності процесу планування інвестиційної діяльності

необхідно розробити та використовувати єдині шаблони та форми подання інформації про інвестиційні проекти та єдині критерії оцінювання їх ефективності.

Ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства визначається також рівнем узгодженості стратегічного і оперативного планування, якістю попередньої оцінки інвестиційних проектів та контролю за їх реалізацією.

На початковій стадії управління інвестиційним процесом необхідно здійснити обробку вхідних параметрів окремих інвестиційних проектів. При цьому беруться до уваги: опис проекту, плани за термінами реалізації, бюджет, майбутні грошові потоки за проектом, показники ефективності [12, с.288].

Вибір об'єкта капіталовкладення здійснюється на основі інтегрального оцінювання первинних інвестицій, експлуатаційних витрат та віддачі зроблених капіталовкладень упродовж усього життєвого циклу інвестиційного проекту. Такий попередній аналіз передбачає розрахунок низки інвестиційних показників, зокрема таких [13]:

- розрахунок коефіцієнта чистої теперішньої вартості (Net Present Value, NPV);
- розрахунок внутрішньої норми прибутку (Internal Rate of return, IRR);
- розрахунок індексу прибутковості інвестиційного проекту (Profitability index, PI);
- розрахунок періоду окупності інвестиційного проекту (Discounted Pay Back Period, DPBP).

Для визначення найбільш ефективного інвестиційного проекту з урахуванням наявних фінансових можливостей підприємства проводить їх ранжування, використовуючи вищеназвані критерії (показники), де кожен критерій має свій ваговий коефіцієнт, який впливає на інтегральний показник за кожним проектом, значення якого і визначає пріоритетність можливих

капіталовкладень [14].

Порівняння інвестиційних проектів як правило відбувається у такій послідовності:

- насамперед реалізуються обов'язкові інвестиційні проекти, які неможливо призупинити через особливості технології (критерій ефективності тут не головний або взагалі не враховується.);
- потім до уваги береться прибутковість інвестиційних проектів;
- із прибуткових інвестиційних проектів обираються ті, які спрямовані на вдосконалення фінансово-господарської діяльності підприємства, покращення його іміджу і які не передбачають безпосереднього повернення вкладених коштів.

Не є таємницею, що реалізація будь-якого інвестиційного проекту завжди пов'язана з ризиком. Тому для зниження або усунення можливих економічних збитків унаслідок зміни умов реалізації проекту необхідно здійснити оцінку ризиків та вміти ефективно управляти ними.

Ефективне управління ризиками при реалізації інвестиційного проекту передбачає дотримання таких основних етапів [15, с.255]:

- ідентифікацію потенційних фінансових ризиків;
- оцінку невизначеності інвестиційного проекту за допомогою методів кількісної оцінки економічних ризиків (середнього очікуваного значення, дисперсії, середнього квадратичного відхилення тощо);
- вибір ефективних методів управління ймовірними економічними ризиками.

Зокрема, інвестиційний контроль здійснюється за допомогою таких методів кількісного аналізу ризиків [16]:

- методу сценаріїв реалізації інвестиційного проекту;
- аналізу чуттєвості;
- методу Монте-Карло;
- експертних методів.

Метод сценаріїв базуються на імітації варіантів розвитку інвестиційного проекту і оцінюванні ймовірності вдалого здійснення кожного з них. Метод сценаріїв передбачає розгляд таких трьох основних варіантів реалізації проекту: песимістичний; найбільш імовірний та оптимістичний варіант. За кожним варіантом визначають значення ключового показника, розраховують математичне очікування та коефіцієнт варіації, який слугує індикатором, що визначає ступінь економічного ризику: чим більше її значення коефіцієнта варіації, тим більш ризиковим вважається проект.

Здійснення якісної оцінки інвестиційних ризиків дозволяє розробити ефективні заходи з управління цими ризиками. Процес управління ризиками передбачає використання трьох основних методів:

- уникнення ризику – тобто відмова від інвестиційних проектів, потенційні збитки від яких перевищують можливі надходження;
- зниження ризику – тобто розробка заходів, спрямованих на зниження потенційних збитків у випадку настання несприятливої економічної ситуації;
- перенесення ризику – тобто пошук можливостей перекласти потенційні збитки на третю сторону чи здійснити їх перерозподіл упродовж певного періоду часу, що дозволить зменшити його негативний вплив.

Отже, ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства залежить від аналізу ризиків та розробки оптимальних управлінських рішень щодо їх зниження з метою забезпечення можливої подальшої реалізації інвестиційного проекту.

У цілому алгоритм стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства можна подати у вигляді схеми, представленої на рис. 1.1, з якої можна зробити висновок, що контроль за реалізацією інвестиційного проекту здатен підвищити ефективність інвестиційної діяльності підприємства за рахунок таких чинників:

- формування інвестиційної програми;

- координації процесів оперативного і стратегічного планування інвестиційної діяльності;
- розробки і вибору критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проектів;
- аналізу планів і бюджетів інвестиційних проектів;
- оцінки та управління фінансовими ризиками;
- моніторингу за реалізацією інвестиційних проектів;
- оцінки тенденцій і закономірностей розвитку інвестиційного ринку;
- корегування інвестиційного процесу відповідно до змін умов його реалізації.

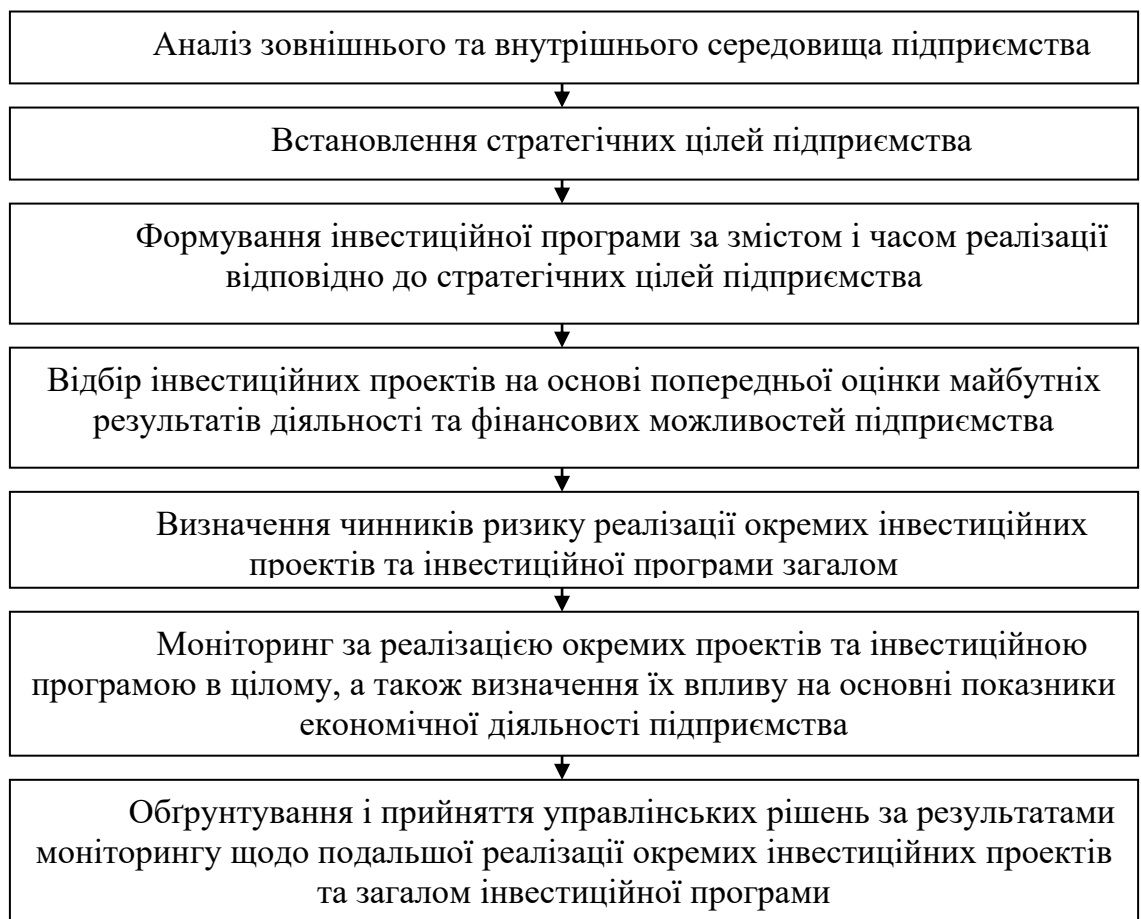

Рисунок 1.1 – Основні чинники, які впливають на ефективність інвестиційного стратегічного управління діяльністю підприємства

Отже, планування інвестиційної діяльності, врахування різних факторів, які на неї впливають, дозволяє підвищити ефективність

інвестиційної діяльності підприємства як поточної, так і в перспективі.

1.3 Методи обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням

Управління інвестиційною діяльністю підприємства передбачає використання науково обґрунтованих рішень, пов'язаних із реалізацією інвестиційних проектів.

Методом обґрунтування цих рішень і контролем за їх виконанням є фінансовий аналіз, метою якого є оцінка інвестиційного потенціалу суб'єкта господарювання та виявленні ефективних шляхів його реалізації, які будуть відповідати головним напрямам розвитку інвестиційних процесів на підприємстві.

Для обґрунтування інвестиційних управлінських рішень вітчизняні науковці пропонують використовувати методіку, яка передбачає виділення основних напрямів досліджень інвестиційного процесу, які мають чітке цільове управлінське спрямування. Успішна реалізація цієї методіки в організаційній структурі підприємства залежить від правильного підбору методичного інструментарію.

Методичний інструментарій обґрунтування інвестиційних управлінських рішень базується на певних принципах, основними з яких є такі [27, с.125]:

- 1) аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень в процесі інвестування має бути науково обґрунтованим;
- 2) обрана методика обґрунтування інвестиційних управлінських рішень повинна враховувати специфіку менеджменту реальними інвестиціями в Україні;
- 3) обрана методика повинна забезпечувати інформаційні потреби інвесторів, чий специфічні інтереси пов'язані з об'єктами інвестування;
- 4) попри різні підходи до оцінки і аналізу інвестиційної діяльності в

інших країнах, методика обґрунтування інвестиційних управлінських рішень повинна бути зрозумілою іноземним інвесторам.

Відповідно до основних функцій управління капіталовкладеннями на підприємстві (прогнозування, формування інвестиційного портфелю, реалізації інвестиційної стратегії тощо), аналіз інвестиційної діяльності можна розділити на три основні етапи: стратегічний, попередній та поточний аналіз.

Стратегічний аналіз передбачає здійснення комплексу аналітичних досліджень, які дозволяють висвітлити загальні умови капіталовкладення, оцінити інвестиційні потреби та загалом інвестиційний капітал підприємства та закласти ці дані в інвестиційну стратегію підприємства. При цьому варто проаналізувати виробничо-господарську та фінансову діяльність підприємства, на основі чого можна приступити до розробки низки заходів з покращення становища підприємства шляхом реалізації інвестиційного проекту.

Однією з проблем, що часто виникають при здійсненні фінансового аналізу і яку не завжди вдається вирішити є відсутність нормативів галузевих фінансових значень показників, що розраховують. Це пояснюється насамперед тим, що не всі підприємства подають у своїй фінансовій звітності значення порохованих фінансових індексів, за якими потенційні інвестори могли б реально оцінити фінансове становище досліджуваного підприємства.

Варто звернути увагу на практику західних фірм, які подають розрахунки фінансових індексів для зацікавлених у такій інформації сторін, аби вони мали змогу ефективно аналізувати фінансові звіти підприємств. Фінансові коефіцієнти слугують орієнтирами при оцінюванні конкретного підприємства, порівняння цих показників з такими ж коефіцієнтами інших підприємств та нормативами по даній галузі. Це дає можливість визначити рейтинг кожного підприємства і, відповідно, рівень його інвестиційної привабливості.

У комплексній моделі аналізу інвестиційної діяльності особлива роль відводиться здійсненню попереднього аналізу ефективності інвестиційного проекту. А також не менш важливим моментом аналізу інвестиційної діяльності є здійснення моніторингу реалізації інвестиційних проектів, як кінцевий етап інвестування. Здійснення моніторингу реалізації інвестиційних проектів передбачає не лише контроль, але й поточний аналіз ефективності використання інвестованого капіталу. Основна мета здійснення моніторингу реалізації інвестиційних проектів на цьому етапі полягає у забезпеченні порядку здійснення інвестицій відповідно до складеного бізнес-плану підприємства.

Узагальнюючи існуючі методики аналізу інвестиційної діяльності підприємств можна стверджувати, що як правило вони спрямовані на оцінювання ефективності інвестиційних проектів на основі застосування методу дисконтування.

Одним з основних підходів до аналізу інвестиційної діяльності підприємства у сучасних умовах ринкових відносин, на наш погляд, є балансовий підхід, який визначає, що потреба підприємства в інвестиційних ресурсах має бути адекватною його можливостей у їх фінансовому забезпеченні. Застосування балансового методу та зіставлення реальних потреб з існуючими можливостями дозволить менеджерам та власникам підприємств повною мірою оцінити нагальність проблеми підвищення ефективності інвестиційної діяльності та можливості здійснення задля цього відповідних заходів, що дозволять залучити фінансування з різних джерел.

Основні етапи аналізу інвестиційної діяльності підприємства представлено на рис. 1.2.

Як видно зі схеми, що на рис. 1.2, комплексний аналіз інвестиційної діяльності передбачає здійснення за такими етапами:

Перший етап аналізу інвестиційної діяльності підприємства передбачає аналіз потреби підприємства в інвестиційних ресурсах, яка залежить від змісту обраної підприємством інвестиційної стратегії. При цьому будь-яка

стратегія розвитку підприємства має ґрунтуватися на здійсненні активної різнобічної інвестиційної діяльності і, відповідно, оцінка потреби в інвестиціях має проводитися у розрізі реальних та фінансових інвестицій.

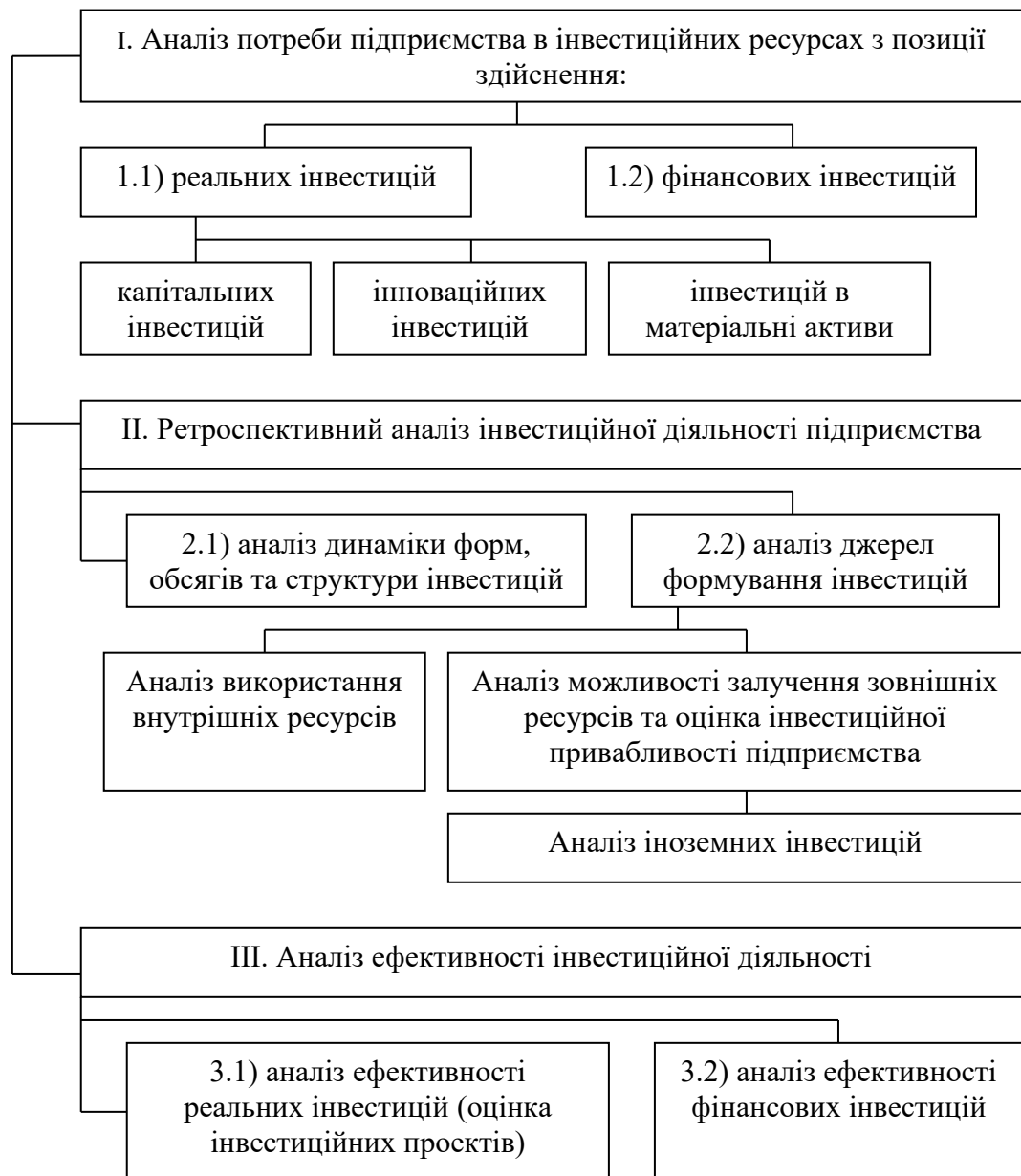

Рисунок 1.2 – Основні етапи аналізу інвестиційної діяльності підприємства [28, с.12]

Отже, аналіз потреби в інвестиційних ресурсах має проводитися з позицій забезпечення ефективності використання всіх виробничих ресурсів підприємства (трудового потенціалу та основних засобів підприємства). Загалом потребу підприємства в інвестиційних ресурсах можна визначити,

використовуючи таку формулу [29, с.9]:

$$3\Pi_i = \Pi_{PI} + \Pi_{\Phi I} = (\Pi_{i \text{ осн.зас.}} + \Pi_{i \text{ тр.рес.}} + \Pi_{i \text{ нем. акт.}} + \Pi_{i \text{ мат. рес.}}) + \Pi_{\Phi I}, \quad (1.1)$$

де $3\Pi_i$ – загальна потреба підприємства в інвестиційних ресурсах;

$\Pi_{\Phi I}$ – потреба підприємства в інвестиціях для здійснення фінансових інвестицій;

Π_{PI} – потреба підприємства для здійснення реальних інвестицій;

$\Pi_{i \text{ осн.зас.}}$ – потреба підприємства в інвестиціях для оновлення основних засобів;

$\Pi_{i \text{ тр.рес.}}$ – потреба підприємства в інвестиціях для розвитку трудових ресурсів;

$\Pi_{i \text{ нем. акт.}}$ – потреба підприємства в інвестиціях для придбання нематеріальних активів;

$\Pi_{i \text{ мат. рес.}}$ – потреба підприємства в інвестиціях для збільшення запасів матеріальних активів.

Враховуючи необхідність забезпечення розширеного виробництва підприємства за рахунок збільшення його виробничих потужностей, а також становище основних фондів, рекомендовано проводити оцінку потреби підприємства в інвестиціях розраховуючи традиційні показники, як то коефіцієнти оновлення, вибуття, зносу, придатності та приросту основних засобів, склад та структуру цих коефіцієнтів, технічний стан основних фондів підприємства тощо.

Для оцінки терміну служби та морального зношення основних фондів їх групують за тривалістю експлуатації, розраховують середній вік обладнання.

Аналіз рівня забезпеченості підприємства основними засобами виробництва здійснюють використовуючи коефіцієнти фондоозброєності та технічної озброєності праці.

Узагальнену інформацію щодо змісту інвестиційної діяльності підприємства отримують на основі аналізу ефективності використання його виробничих потужностей.

Другий етап оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства передбачає аналіз наступних основних напрямів інвестиційної діяльності:

- аналіз динаміки загальних обсягів інвестицій підприємства;
- аналіз структури капіталовкладень підприємства;
- аналіз джерел, за допомогою яких відбувається формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Аналіз динаміки загальних обсягів інвестицій підприємства передбачає визначення типу відтворювальних процесів. Це дає змогу оцінити, чи є достатнім загальний обсяг здійснених підприємством інвестицій та порівняти його з економічно необхідним. Для цього використовують коефіцієнт відтворення (K_v), який розраховують як відношення загального обсягу інвестицій (I) в основні засоби до суми, нарахованої за відповідний період амортизації (Am) [30, с.396]:

$$K_v = I / Am \quad (1.2)$$

Виходячи з існування трьох типів відтворення, розрахований коефіцієнт може мати такі значення, що відповідатимуть:

- звуженому типу відтворення – $K_v < 1$ (це означає, що здійснені інвестиції не забезпечують відшкодування нарахованої амортизації);
- простому типу відтворення – $K_v = 1$ (це означає, що здійснені інвестиції дорівнюють сумі амортизації);
- розширеному відтворенню – $K_v > 1$ (це означає, що інвестиції забезпечують не тільки відшкодування амортизації за спрацювання обладнання, а й свідчать про розширення масштабів виробничого процесу).

Аналіз структури інвестицій підприємства починають з дослідження структури реальних інвестицій, який проводять у розрізі реальних і фінансових інвестицій. При аналізі реальних інвестицій досліджують їх структуру в розрізі таких груп:

- придбання цілісних майнових комплексів,
- нове будівництво,
- репрофілювання,
- реконструкція,
- модернізація тощо.

Головною ознакою поділу фінансових інвестицій на перераховані вище групи є термін інвестування.

Структуру інвестицій на підприємстві можна проаналізувати в розрізі поточних і довгострокових.

При аналізі джерел фінансування інвестиційного розвитку підприємства використовують різні схеми його фінансування (за рахунок як внутрішніх так і за рахунок зовнішніх джерел). У розрізі наведених джерел аналізують інвестиційні ресурси підприємства.

Грунтовніший аналіз інвестиційної діяльності підприємства передбачає аналіз власних ресурсів підприємства, до яких належать прибуток та амортизаційні відрахування.

Рівень використання доступного інвестиційного ресурсу визначається за формулою ($I_{\text{екинв.}}$) [31]:

$$P_{\text{екинв.}} = \frac{I_{\text{кзн.}}}{\Pi_{\text{кзн.инв.}} + АМ} \times 100,\% \quad (1.3)$$

де $I_{\text{кзн.}}$ - здійсненні підприємством капітальні інвестиції;

$\Pi_{\text{кзн.инв.}}$ - прибуток підприємства, спрямований на капітальні інвестиції;

$АМ$ - сума нарахованої амортизації.

Обсяг здійснених інвестицій має перевищувати величину нарахованої амортизації на суму чистого прибутку, який спрямовується підприємством на інвестиційну діяльність.

Що стосується такого показника, як «інвестиційна привабливість підприємства», то вона повинна аналізуватися на основі цілої системи коефіцієнтів, які характеризують господарську діяльність підприємства в

цілому. Адже, зосередження уваги лише на тому чи іншому аспекті господарської діяльності підприємства не забезпечить якісного результату стосовно визначення змісту його інвестиційної стратегії.

Щоб визначити перспективність інвестиційної привабливості виробничої системи підприємства з урахуванням ефективності здійснюваних інвестицій розраховують індекс інвестиційної активності (*IIA*) за формулою [32, с.87]:

$$IIA = \frac{\epsilon_{inv}}{n} \times \sum_{j=1}^n y_j, \quad (1.4)$$

де ϵ_{inv} – ваговий коефіцієнт групи показників інвестиційної складової;

y_j – показники, що характеризують рівень інвестиційної привабливості;

n – кількість показників, що беруть для аналізу інвестиційної складової індексу.

Для розрахунку показників, які характеризують рівень інвестиційної привабливості підприємства, застосовують процедуру нормалізації критеріїв, тобто приведення їх до одного знаменника. Для цього можна використати наступну формулу [11, с.116]:

$$x_i = \frac{\sqrt{x_{ik}^0} - \sqrt{MIN(\forall x_{ik})}}{\sqrt{MAX(\forall x_{ik})} - \sqrt{MIN(\forall x_{ik})}} \quad (1.5)$$

де x_{ik}^0 – значення i -того показника інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства;

$MIN(\forall x_{ik})$, $MAX(\forall x_{ik})$ – мінімальне та максимальне значення i -того показника інвестиційної привабливості k -того підприємства;

$MIN(\forall y_{ik})$, $MAX(\forall y_{ik})$ – мінімальне та максимальне значення j -того показника інвестиційної привабливості k -того підприємства;

k – кількість підприємств (k^0 – досліджуване підприємство).

Описана методика дозволяє, на наш погляд, здійснити об'єктивну

оцінку ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Однак постійна зміна ринкових умов діяльності підприємств зумовлює необхідність постійного вдосконалення існуючих методик аналізу ефективності інвестиційної діяльності з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам ринку.

Висновки до розділу 1

Із проведеного у розділі 1 магістерської кваліфікаційної роботи дослідження можна зробити певні висновки.

1. Інвестиційна діяльність являє собою комплекс заходів та практичних дій юридичних і фізичних осіб та державних органів, спрямованих на здійснення інвестицій з метою отримання економічного ефекту (одержання прибутку) чи досягнення соціальної вигоди. Управління інвестиційною діяльністю є складовою частиною загальної системи стратегічного управління підприємством.

2. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства включає розробку напрямів його діяльності в частині інвестиційної, що орієнтована на збільшення прибутку за рахунок довгострокових вкладень капіталів, призначених для створення, розміщення, реконструкції, модернізації та технічного переозброєння підприємства.

3. Ефективність управління інвестиційним процесом підприємства визначається рівнем узгодженості стратегічного і оперативного планування у цій сфері, якістю попередньої оцінки інвестиційних проектів та контролю за їх реалізацією. Для цього використовується ціла низка інструментів на всіх стадіях стратегічного та оперативного інвестиційного планування.

3. Основна мета управління інвестиційною діяльністю – забезпечення найефективніших напрямів реалізації підприємством здійснюваної інвестиційної стратегії загалом та на кожному з етапів його розвитку, які приведуть до максимізації ринкової вартості підприємства та підвищення

добробуту його власників як нині, так і в перспективі, тобто у майбутніх періодах діяльності.

4. При оперативному плануванні відбувається узгодження і затвердження інвестиційних проектів з фінансовими можливостями підприємства. Стратегічне планування інвестиційних проектів передбачає проходження їх перевірки на відповідність стратегічним цілям та основним показникам розвитку підприємства.

5. Стратегія управління інвестиційною діяльністю передбачає необхідність проведення фінансово-економічних розрахунків ефективності інвестиційних проектів на кожному етапі їх реалізації. Вирішальною при цьому є оцінка вартості грошей, яка з часом змінюється з урахуванням норми прибутку на фінансовому ринку. Ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства залежить також від аналізу ризиків та розробки оптимальних управлінських рішень щодо їх зниження з метою забезпечення можливої подальшої реалізації інвестиційного проекту.

6. Основними чинниками, які впливають на ефективність інвестиційного стратегічного управління діяльністю підприємства є такі:

- формування інвестиційної програми;
- координації процесів оперативного і стратегічного планування інвестиційної діяльності;
- розробки і вибору критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проектів;
- аналізу планів і бюджетів інвестиційних проектів;
- оцінки та управління фінансовими ризиками;
- моніторингу за реалізацією інвестиційних проектів;
- оцінки тенденцій і закономірностей розвитку інвестиційного ринку;
- корегування інвестиційного процесу відповідно до змін умов його реалізації.

Отже, планування інвестиційної діяльності, врахування різних факторів, які на неї впливають, дозволяє підвищити ефективність

інвестиційної діяльності підприємства як поточної, так і в перспективі.

7. Узагальнюючи існуючі методики аналізу інвестиційної діяльності підприємств можна стверджувати, що як правило вони спрямовані на оцінювання ефективності інвестиційних проектів на основі застосування методу дисконтування. Також одним з основних підходів до аналізу інвестиційної діяльності підприємства у сучасних умовах ринкових відносин є балансовий підхід, який визначає, що потреба підприємства в інвестиційних ресурсах має бути адекватною його фінансовим можливостям.

2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОГО СТАНУ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ПрАТ «ПРОГРЕС»

2.1 Виробничо-організаційна характеристика ПрАТ «Прогрес»

Приватне акціонерне товариство (ПрАТ) «Прогрес», відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», перейменоване спочатку з відкритого акціонерного товариства «Прогрес» у публічне акціонерне товариство «Прогрес», а згодом ц нинішнє найменування.

Акціонерне товариство «Прогрес» засновано 30 листопада 1995р., а зареєстроване Виконавчим комітетом міської ради м. Дніпропетровська, розпорядження № 65626 від 26 червня 1998 р. за адресом: 49035, Україна, м. Дніпро, вул. Юдіна, 11.

Товариство створене для здійснення підприємницької діяльності у сфері випуску продукції та надання послуг з метою отримання прибутку.

Метою діяльності Товариства є здійснення всіх видів підприємницької діяльності, не заборонених законодавством України, для одержання прибутку, зростання ринкової вартості акцій Товариства, отримання акціонерами дивідендів, задоволення інтересів акціонера(-ів), а також задоволення потреб споживачів у товарах, послугах та роботах Товариства.

Предметом діяльності ПрАТ «Прогрес» є:

- виготовлення меблів та комплектуючих до них;
- зовнішньоекономічна діяльність, експортно-імпортні операції;
- виготовлення бетонних та залізобетонних конструкцій виробничого та невиробничого призначення;
- проектування, будівництво об'єктів цивільного і промислового призначення та інших об'єктів;
- загально-будівельні роботи;
- металообробка та виготовлення металевих виробів;

- виробництво теплоенергії, послуги виробничого призначення;
- зниження та передача електричної енергії;
- подача технічної води;
- перекачка промислових стоків;
- надання послуг по перевезенню вантажів;
- виробництво, переробка, зберігання та реалізація товарів народного споживання, продукції виробничо-технічного призначення, будівельних матеріалів та конструкцій через власну, приватну, державну роздрібну та оптову торговельну мережу;
- інноваційні та інформаційні послуги;
- торгівля легковими, вантажними та іншими автомобілями оптом та в роздріб та пально-мастильними матеріалами, відкриття АЗС;
- надання складських послуг;
- орендні та лізингові операції;
- оптова, дрібнооптова, роздрібна, консигнаційна та комісійна торгівля, організація власної торговельної мережі;
- переробка та реалізація вторинних ресурсів;
- транспортно-експедиційне обслуговування юридичних та фізичних осіб;
- ремонт та сервісне обслуговування транспортних засобів;
- торгівля нафтопродуктами;
- операції з нерухомістю;
- юридична діяльність;
- організація митних (ліцензійних) складів;
- фрахтування транспорту;
- інженерні, будівельно-монтажні роботи, ремонтні роботи;
- виробництво будівельно-опоряджувальних матеріалів;
- виготовлення, монтаж, наладка та технічне обслуговування обладнання та устаткування;
- виконання науково-дослідних і проектно-конструкторських робіт;

- здійснення досліджень ринку, організація маркетингу;
- розробка, виробництво та реалізація програмного забезпечення;
- виробництво, ремонт, обслуговування та реалізація побутової техніки та приладів;
- операції з цінними паперами;
- благодійна та спонсорська діяльність;
- збирання, заготівля, купівля і продаж, переробка, металургійна переробка брухту та відходів кольорових металів;
- збирання, заготівля, переробка, купівля і продаж брухту та відходів чорних металів;
- інші види діяльності, не заборонені чинним законодавством України.

ПрАТ «Прогрес» має право самостійно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність у будь-якій сфері, пов'язаній з предметом його діяльності. При здійсненні зовнішньоекономічної діяльності Товариство користується повним обсягом прав суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності відповідно до чинного законодавства України.

Статутний капітал Товариства становить 525 150,00 гривень.

Статутний капітал Товариства поділено на акції:

Акції Товариства (за категоріями і типами)	Кількість акцій (шт.)	Номінальна вартість акцій (грн)	Частка у Статутному капіталі (%)
Прості іменні	2 100 600	0,25	100 %

Управління та контроль за діяльністю Товариства здійснюють: Загальні збори Товариства (Загальні збори); Наглядова рада Товариства (Наглядова рада); Правління Товариства (Генеральний директор).

За рішенням Загальних Зборів в Товаристві може бути створено орган – Ревізійна комісія з правами та повноваженнями відповідно до закону та Статуту Товариства.

ПрАТ «Прогрес» входить до числа великих виробників меблів.

Товариство має право створювати на території України та за кордоном дочірні підприємства, філії та представництва. Дочірні підприємства Товариства є юридичними особами, вони наділяються основними та обіговими коштами за рахунок майна Товариства, діють на підставі Статутів, що затверджуються Генеральним директором Товариства. Рішення про створення та ліквідацію (припинення) дочірніх підприємств Товариства приймається Генеральним директором Товариства.

Цеха та виробничі лінії ПрАТ «Прогрес» орієнтовані на виробництво меблів та меблевої фурнітури.

ПрАТ «Прогрес» здійснює випуск таких видів продукції: дивани-ліжка Хіт, Дипломат, Лагуна, Фієста, Шерхан, Лорд, Оріон, Скай, Шатл, Фенікс, Твіст; крісло для відпочинку Хіт, Дипломат, Фієста-М, Фінек, Баваріус, Шейх-М; ліжка «Вега»; пуфики, столи журнальні, столи різні (обідні, книжки), механізми трансформації, канапа вуглова Шейх, Фієста, Юпітер, Комфорт, Юнга; кухонні меблі: «Радміла», «Скарлетт», «Лаура», «Наталі», «Віолета», Спальні меблі: «Вега» та «Жасмин - 2». Види оббивки: гобелен, велюр, жаккард, шинил флок та інші тканини.

Конструкторами та дизайнерами ПрАТ «Прогрес» розробляються та впроваджуються кілька оригінальних конструкторських технологічних та дизайнерських рішень, котрі поруч з високою якістю та низькими цінами роблять продукцію ПрАТ «Прогрес» конкурентоспроможною.

Основний метод продажу –через мережу фірмових магазинів ДП «Прогрес-Трейдінг» - роздрібна торгівля.

ПрАТ «Прогрес» має мережу фірмових магазинів та філій: м. Маріуполь, м. Херсон, м. Кременчук, та також магазини, у яких реалізуються меблі «Прогрес» - у мм. Нікополь, Дніпродзержинськ, Кіровоград, Чернігів, Дніпропетровськ. Філії виконують представницькі функції.

Стратегія розвитку підприємства передбачає подальше розширення сфер діяльності, зростання обсягів та розширення (поліпшення) асортименту меблів. Планується випуск нових корпусних меблів та освоєння нових

регіонів України та експортні поставки продукції в Європу.

Товариство самостійно здійснює зовнішньоекономічну діяльність, ведення експортних, імпорتنних та інших зовнішньоекономічних операцій, необхідних для його господарської діяльності, у відповідності до чинного законодавства.

2.2 Аналіз показників фінансово-економічного становища товариства

Проаналізуємо динаміку основних фінансово-економічних показників господарської діяльності ПрАТ «Прогрес», скориставшись формою №1 «Баланс» та формою №2 «Звіт про фінансові результати».

Значення основних показників діяльності а саме – платоспроможності, кредитоспроможності та інвестиційної привабливості ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки занесемо до табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Показники фінансово-господарської діяльності приватного акціонерного товариства «Прогрес», тис. грн

Показник	Роки			Відхилення значення показника 2018 року від			
				2017		2016	
	2016	2017	2018	тис. грн	%	тис. грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації	71151	71150	247260	176110	71,3	176109	74,7
2. Собівартість реалізованої продукції	46587	55305	193914	138613	71,5	147333	75,9
3. Валовий прибуток	9394	15847	53347	37499	70,23	44948	83,9
4. Фінансовий результат від операційної діяльності	1245	8970	6900	-2069,0	-31,9	5640	83,2
5. Податок на прибуток	488	3059	1331	-1728	-57,2	843,0	172,7
6. Чистий прибуток	755	5910	5569	-341	-6,1	4814	86,3

Продовження таблиці 2.1

7. Валюта балансу (к. р)	90589	93509	110229	16720	15,0	19640	17,7
8. Власний капітал (к. р)	88291	89061	89240	179	0,3	949	1,1
9. Залучений капітал	3249	4449	20990	16541	371,2	17741	460,4
10. Необоротні а активи (к. р)	70789	57670	57728	58	0,01	-23060	-39,0
11. Оборотні активи (к. р)	19800	34850	54497	19662	35,9	34703	63,8
12. Інвестиції у виробничий процес	59346	97828	65832	-31998	-47,7	666	9,4

На основі проаналізованих даних таблиці 2.1 можна дійти висновку, що ПрАТ «Прогрес» в цілому здійснює свою діяльність ефективно. Збільшення виручки від реалізації і чистого доходу за 2017 і 2018 роки в обсязі більш як на 70 відсотків – значне досягнення колективу акціонерного товариства. Однак, відбулось значне зниження чистого прибутку (на 31,8%) у 2018 році., при зростанні валового прибутку. В цілому товариство змогло значно покращити результати діяльності та перевищити рівень фінансових показників 2016 року.

Із даних таблиці 2.1 також видно, що чистий дохід (виручка) від реалізації продукції зріс у 2018 році на 71,3 %, порівняно з 2017 році, та на 74,7% порівняно з 2016 роком. Пропорційно зростанню чистого доходу зростала і собівартість реалізованої продукції (на 71,5 % до 2017 року, та на 75,9 % до 2016 року).

Валовий прибуток приватного акціонерного товариства «Прогрес» у 2016 році складав 9394,0 тис. грн, у 2017 році зріс до 15847,0 тис. грн, а у 2018 році за рахунок підвищення ефективності господарської діяльності, і, перш за все впровадження нової технологічної лінії на виробництві меблів (цех №2), підприємство досягло зростання валового прибутку у 2018 році, порівняно з 2017 роком - на 83,9%.

Із даних таблиці 2.1 також видно, що валовий прибуток товариства

упродовж аналізованого періоду складав близько четвертини чистого доходу від реалізації.

Що стосується фінансового результату від операційної діяльності, то, при значному зростанні на підприємстві у 2018 році валового прибутку, дохід від операційної діяльності значно знизився за цей період – на 2069 тис. грн і дорівнював 6900,0 тис. грн, тобто був меншим, ніж у 2017 році на 31,9%, , тоді як у порівнянні із 2016 роком цей показник зріс на 56,40 тис. грн, або на 83,2%.

Це зумовило відповідні зміни і в оподаткуванні приватного акціонерного товариства у 2018 році, і порівняно із 2017 роком, зменшило сплату податку на 1734 тис. грн.

У цілому проаналізовані вище показники характеризують позитивну динаміку фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Прогрес» за досліджуваний період – 2016-2018 років.

Однак треба зазначити про суттєве зниження обсягу операційної діяльності ПрАТ «Прогрес» у 2018 році. При цьому, відбулося також зниження валового прибутку у 2018 році. Факт же значного зростання валового прибутку можна пояснити значним зростанням цін на продукцію товариства.

Суттєве зниження обсягу операційної діяльності приватного акціонерного товариства «Прогрес» в 2018 році, а, відповідно, і суми сплаченого податку на прибуток від операційної діяльності (–31,9 %), при зростанні валового прибутку (на 70,23 %) і зростанні обсягу реалізованої продукції (на 71,5% проти 2017 року), могло відбутись також із-за таких обставин:

- 1) за рахунок зростання витрат на збут і маркетинг при реалізації нового високоякісного асортименту меблів, що освоєні у процесі виробничої діяльності після модернізації товариства у 2017 році. Як засвідчують матеріали фінансової звітності (див. Ф №2 за 2017–2018 роки), витрати на збут у 2018 році склали 42,3 млн грн, що у 5,8

разів більше 2017 року;

- 2) із-за зростання адміністративних витрат приватного акціонерного товариства «Прогрес», які на 1,3 млн грн, або на 51,5%, у 2018 році були більшими, ніж у 2017 році;
- 3) за рахунок "помилкового" не відображення частини операційних витрат в бухгалтерській звітності що, в кінцевому рахунку, зумовило зниження обсягу операційної діяльності. Потрібен детальний аналіз стану бухгалтерського обліку та стану фінансової звітності в первинних структурах товариства.

На приватному акціонерному товаристві «Прогрес» намітилася тенденція до зростання показника загальної вартості майна товариства, хоча темпи зростання валюти балансу – незначні.

Так валюта балансу ПрАТ «Прогрес» у 2016 році складала 90589 тис. грн, у 2017 році – 93509 тис. грн, тобто на 3,2% більше. У 2018 році валюта балансу зросла до 110229 тис. грн, тобто на 2,7%. Значне перевищення темпів зростання чистого доходу і валового прибутку над темпами зростання валюти балансу – свідчення високої ефективності та інтенсивності роботи підприємства та значних резервів підприємства в частині використання інвестиційних ресурсів.

Власний капітал досліджуваного нами товариства зріс 2018 році порівняно з 2016 роком на 949,0 тис. грн (на 1,1%) і склав у 2018 році суму у 89240,0 тис. грн, а залучений капітал збільшився за цей період на 17741 тис. грн, і склав у 2018 році суму у 20990,0 тис. грн, збільшившись в своєму обсязі в 5,7 разів.

Це засвідчує той факт, що розвиток ПрАТ «Прогрес» відбувався переважно за рахунок залученого капіталу, тобто за рахунок довгострокових і поточних зобов'язань товариства, зокрема, за рахунок значного зростання довгострокових і поточних зобов'язань товариства за отриманими кредитами, товарами і послугами інших підприємств, одержаними авансами і іншими поточними зобов'язаннями. У результаті товариство забезпечило процес

реконструкції частини виробництва (цех №2), на новій технологічній основі і забезпечило значне зростання обсягів виробництва та реалізації продукції, підвищило ефективність виробництва в цілому.

У зв'язку з реорганізацією технологічного та організаційного процесу ПрАТ «Прогрес» у 2017 році, впродовж 2018 року сума необоротних активів ПрАТ «Прогрес» знизилася порівняно з 2017 роком на суму 1922,0 тис. грн (або на 3,4 %), а сума оборотних активів навпаки – збільшилася на 23060 тис. грн (або на 39 %).

Як ми уже відзначали, сума інвестицій у виробничий процес за рахунок власного, залученого і позиченого капіталу була найбільш високою у 2017 році (97828 тис. грн). тому ми можемо констатувати наявність на ПрАТ «Прогрес» позитивних тенденцій: збільшення обсягів залучених джерел фінансування товариства та розміщення наявного капіталу у високоліквідних оборотних активах, що, як правило, призводить до зниження фінансової стійкості товариства, але зате до підвищення показників ліквідності та платоспроможності.

Після аналізу показників платоспроможності, кредитоспроможності та інвестиційної привабливості ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 необхідно здійснити оцінку майнового стану товариства, що дозволить виявити ступінь зношення його основних засобів.

Динаміка показників, що характеризують майновий стан ПрАТ «Прогрес», наведена у табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Коефіцієнти майнового стану ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	Код рядка та формула розрахунку	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення
1	2	3	4	5	р.5 – р.3
I. Дані фінансової звітності, тис. грн					
1. Первісна вартість основних засобів	Ф1 р. 1011	25588	26999	32242	6654

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	р.5 – р.3
2. Знос основних засобів	Ф1 р. 1012	13698	14828	17783	4085
3. Надходження основних засобів за рік	Ф5 р. 5016 (гр.5)	1272	2019	2898	1626
4. Вибуття основних засобів за рік	Ф5 р.5019 (гр.8)	787	990	1674	887
II. Розрахункові дані					
5. Коефіцієнт зносу основних засобів	$\frac{\text{Ф1 р. 1012}}{\text{Ф1 р. 1011}}$	0,49	0,52	0,535	0,02
6. Коефіцієнт оновлення основних засобів	$\frac{\text{Ф5 р.5016 (гр.5)}}{\text{Ф1 р.1011}}$	0,041	0,04	0,1	0,039
7. Коефіцієнт вибуття основних засобів	$\frac{\text{Ф5 р.5019 (гр.8)}}{\text{Ф1 р. 031}}$	0,029	0,041	0,07	0,02

Із наведених у таблиці 2.2 коефіцієнтів майнового стану ПрАТ «Прогрес» можна зробити висновок, що його основні засоби більше як наполовину зношені, і станом на 2018 рік їх придатність складає лише 45%.

Отже, керівництву ПрАТ «Прогрес» варто інтенсивніше проводити модернізацію та ремонт обладнання, а також залучати капіталовкладення на оновлення основних засобів.

Наступним кроком буде аналіз показників ліквідності ПрАТ «Прогрес». Для цього занесемо значення цих показників за 2016-2018 роки у табл. 2.3 та порівняємо їх з нормативними значеннями.

Таблиця 2.3 – Показники ліквідності ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	Код рядка та формула розрахунку	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення
1	2	3	4	5	р.5 – р.3
I. Дані фінансової звітності, тис. грн					
1. Оборотні активи	Ф1 р.1195	19800	35845	54502	34705
2. Поточні зобов'язання	Ф1 р.1695	2125	4249	18097	15972
3. Запаси	Ф1 р.(1100 - 1104)	12330	18302	12728	398

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	p.5 – p.3
4. Грошові кошти та їх еквіваленти	Ф1 p.1165	2160	6818	4780	2620
5. Поточні фінансові інвестиції	Ф1 p.1160	-	-	-	-
II. Розрахункові дані					
6. Коефіцієнт покриття	<u>Ф1 p.1195</u> Ф1 p.1695	9,4	8,5	4,9	-4,5
7. Коефіцієнт швидкої ліквідності	Ф1 p.1195 – <u>1100</u>	6,4	6,1	2,7	-3,7
	Ф1 p.1695				
8. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	<u>Ф1 p.1165</u> Ф1 p.1195	0,5	1,6	0,26	-0,24
9. Чистий оборотний капітал, тис. грн	Ф1 p.1195 – p.1695	17672	31596	6405	-11267

Як видно з наведених у таблиці 2.3 даних, за аналізований період рівень показників ліквідності на ПрАТ «Прогрес» знижується.

Найнижчі показники ліквідності зафіксовано у 2018 році, хоча вони все ж відповідають нормативним значенням: коефіцієнт покриття у 2016 році дорівнював 9,4, у 2017 році – 8,5, а у 2018 році – 4,9. Однак, враховуючи негативну тенденцію в частині зміни показників ліквідності, справедливо зауважити і той факт, що в цілому досліджуване товариство має достатньо – високий показник покриття поточних зобов'язань та інших показників ліквідності.

Так у 2016 році, на 1 грн поточних зобов'язань припадало 9,4 грн оборотних активів підприємства, у 2017 році – 8,5 грн оборотних активів, а у 2017 р. – 4,9 грн оборотних активів. Отже, тенденція зниження показника очевидна. Але всі числові значення наведених показників перевищують їх нормативне значення, яке встановлене практикою фінансового аналізу (>1). Коефіцієнт швидкої ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може покрити негайно, тобто не втрачаючи час на створення та обслуговування запасів та готової продукції. У 2016–2018 роках товариство швидко могло покрити усі 100 % поточних зобов'язань. Однак, процес

покращення показників ліквідності мав би продовжуватися і надалі, що могло б принести ПрАТ «Прогрес» значний економічний ефект, розрахунок якого ми здійснимо у наступному розділі магістерської кваліфікаційної роботи.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частина поточних зобов'язань може бути покрита товариством лише за рахунок грошових коштів та поточних фінансових інвестицій. Такий показник у 2016 році дорівнював 0,50, у 2017 році – 1,60 а у 2018 році – 0,25, при нормативному значенні – 0,2.

Дуже важливим для ПрАТ «Прогрес» є наявність чистого оборотного капіталу. Зростання цього показника свідчить про те, що сума коштів, яка залишиться у розпорядженні товариства для продовження його фінансово-господарської діяльності збільшується, що є позитивним для повернення позик і погашення зобов'язань перед державою у випадку, якщо навіть усі кредитори одночасно і негайно вимагатимуть погашення зобов'язань.

Отже, незважаючи на те, що за аналізований нами період рівень показників ліквідності на ПрАТ «Прогрес» знижується, все ж товариство продовжує бути ліквідним та платоспроможним, має значні резерви підвищення рівня своєї ліквідності.

Наступним нашим кроком буде аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Прогрес». Для цього значення показників, що характеризують фінансову стійкість, згрупуємо у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Показники фінансової стійкості ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	Код рядка та формула розрахунку	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення
1	2	3	4	5	р.5 – р.3
I. Дані фінансової звітності, тис. грн					
1. Валюта балансу	Ф1 р.1300(1900)	90589	93509	110229	19644
2. Власний капітал	Ф1 р.1495	88291	89061	89240	949
3. Залучений капітал	Ф1 р. 1595+1695	2354	4449	20990	18635

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	р.5 – р.3
4. Необоротні активи	Ф1 р.1095	70797	57670	55733	-15064
5. Оборотні активи	Ф1 р.1195	19800	34850	54502	7047,5
6. Чистий оборотний капітал	Ф1 р.1195- р.1695	1672	31506	6405	11267
II. Розрахункові дані					
7. Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{\text{Ф1 р.1495}}{\text{Ф1 р.1300}}$	0,97	0,95	0,81	-0,16
8. Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\text{Ф1 р.1300}}{\text{Ф1 р.1495}}$	1,28	1,05	1,24	0,04
9. Коефіцієнт фінансового ризику	$\frac{\text{Ф1 р. 1595+1695}}{\text{Ф1 р.1095}}$	0,33	0,48	0,38	0,05
10. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\frac{\text{Ф1 р.1195- р.1695}}{\text{Ф1 р.1495}}$	0,86	0,84	0,41	0,45
11. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\frac{\text{Ф1 р.1195- р.1695}}{\text{Ф1 р.1195}}$	0,89	0,87	0,67	-0,22

Отже проаналізуємо розраховані у таблиці 2.4 фінансові показники:

- 1) коефіцієнт фінансової автономії – показує яку частку займає власний капітал у загальній сумі капіталу підприємства. У 2016 році ця частка складала 97%, у 2017 році – 95%, у 2018 році – 81%, тобто частка власного капіталу підприємства має тенденцію до зниження, хоча поки відповідає нормативному значенню, залишаючись досить високою;
- 2) коефіцієнт фінансової залежності – він є оберненим до коефіцієнта фінансової автономії і показує у скільки разів загальна сума капіталу підприємства перевищує сума власного капіталу. Він, відповідно до розрахованих значень, не підвищується, і знаходиться в межах нормативного значення (>50%);
- 3) коефіцієнт фінансової залежності – показує, що у 2018 році загальна сума капіталу ПрАТ «Прогрес» перевищувала суму власного капіталу лише у 1,24 рази. Висновок з цієї ситуації можна зробити

такий: ПрАТ «Прогрес» не загрожує кризова ситуація за високої питомої ваги залученого капіталу і пов'язаних із цим виплат, а стан контролінгу товариства перебуває на високому рівні свого впровадження;

- 4) Коефіцієнт фінансового ризику впродовж 2017 року підвищувався, а в 2018 році понизився і, практично, досяг рівня 2016 року, що є позитивною тенденцією, оскільки, як свідчать розрахунки, розмір залучених ПрАТ «Прогрес» коштів становить лише 23,5% від розміру власних;
- 5) станом на 2017 рік, як показують розрахунки, проведені у таблиці 2.4, 67% розміру власного капіталу товариства і 75% оборотного капіталу належали до власних оборотних коштів. Зниження коефіцієнту маневреності власного капіталу та забезпеченість товариства власними оборотними коштами у 2017-2018 роки – негативна тенденція. Однак такі коефіцієнти суттєво не вплинули на основні техніко-економічні показники роботи досліджуваного товариства.

Отже, можна зробити висновок, що загалом рівень фінансової стійкості ПрАТ «Прогрес» є високим, хоча деякі показники мають тенденцію до зниження.

Далі нам потрібно здійснити аналіз ділової активності ПрАТ «Прогрес» на основі даних таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Коефіцієнти ділової активності ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	Код рядка та формула розрахунку	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення
1	2	3	4	5	р.5 – р.3
I. Дані фінансової звітності, тис. грн					
1. Валюта балансу	Ф1 р.1900	90589	93509	110229	19644
2. Власний капітал	Ф1 р.1495	88291	93509	89240	949
4. Необоротні активи	Ф1 р.1095	70797	57655	55733	-14864

Продовження таблиці 2.5

1	2	3	4	5	p.5 – p.3
5. Оборотні активи	Ф1 p.1195	19747	38845	54502	34755
6. Запаси	Ф1 p.1100-1104	12158	12728	12330	162
7. Дебіторська заборгованість	Ф1 p. 1125+...+1155	12014	19168	43176	32132
8. Кредиторська заборгованість	Ф1 p.1674-1690-1600	1669	4249	18097	456
9. Чистий дохід (виручка) від реалізації	Ф2 p. 2000	55980	71149	247260	191279
10. Собівартість реалізованої продукції	Ф2 p.2050	46588	55305	193914	146926
II. Розрахункові дані					
11. Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{\text{Ф2 p. 2000}}{\text{Ф1 p.1900}}$	0,5	2,6	0,6	0,1
12. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Ф2 p.2050}}{\text{Ф1 p.1685-1690-1600}}$	28,1	15,1	13,4	-14,7
13. Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	$\frac{365}{\text{Коефіцієнт оборотності кред. заборгованості}}$	13,0	24,1	27,2	14,2
14. Коефіцієнт оборотності дебіт. заборгованості	$\frac{\text{Ф2 p. 2000}}{\text{Ф1 p. 1125+1155}}$	4,7	3,7	6,2	1,5
15. Строк погашення дебіт. заборгованості, днів	$\frac{365}{\text{Коефіцієнт оборотності дебіт. заборгованості}}$	7,8	9,8	5,9	-1,9
16. Коефіцієнт оборотності запасів	$\frac{\text{Ф2 p.2050}}{\text{Ф1 p.(1100+...+1104)}}$	2,4	2,3	15,8	13,4
17. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	$\frac{\text{Ф2 p. 2000}}{\text{Ф1 p.1095}}$	0,8	1,2	4,4	3,6
18. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$\frac{\text{Ф2 p. 2000}}{\text{Ф1 p.1495}}$	0,6	0,7	2,8	2,2

Аналіз даних таблиці 2.5 дає підстави зробити висновок, що більшість коефіцієнтів оборотності ПрАТ «Прогрес» упродовж аналізованого періоду мають тенденцію до зниження. Основною причиною цього є зростання

дебіторської заборгованості, що, в свою чергу, стало причиною зростання і кредиторської заборгованості. Разом з тим, підвищення коефіцієнта оборотності активів свідчить про прискорення їх руху, що забезпечується більш ефективним їх використанням та сприяє зростанню економічної вигоди від їх використання в господарській діяльності товариства. Це підтверджується і тим, що коефіцієнт оборотності власного капіталу, як видно з таблиці 2.5, має тенденцію до зростання.

Отже, як показує аналіз показників ділової активності, керівництву ПрАТ «Прогрес» слід розробити тактику прискорення оборотності дебіторської заборгованості, оскільки коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості знижується протягом аналізованого періоду, а строк її погашення, відповідно, збільшується, що породжує для підприємства цілу низку проблем, зокрема, зніжує рівень ефективності фінансової роботи та ділової активності в цілому. Основні шляхи прискорення оборотності дебіторської заборгованості на ПрАТ «Прогрес» ми запропонуємо у наступному розділі.

Наш аналіз не був би повним, без оцінки рівня рентабельності ПрАТ «Прогрес». Тому занесемо значення показників рентабельності товариства у таблицю 2.6 і проаналізуємо їх.

Таблиця 2.6 – Показники рентабельності ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	Код рядка та формула розрахунку	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення
1	2	3	4	5	р.5 – р.3
I. Дані фінансової звітності, тис. грн					
1. Валюта балансу	Ф1 р. 1900	90589	93509	110229	19644
2. Власний капітал	Ф1 р. 1495	88291	88058	89240	949
3. Фінансові інвестиції	Ф1 р. (1030 +1035 + 1045)	63	3500	3500	3437
4. Необоротні активи	Ф1 р.1095	70747	57655	55733	-14864

Продовження таблиці 2.6

1	2	3	4	5	р.5 – р.3
5. Робочий капітал	Ф1 р. (1195 – 1695)	19692	22139,5	24000,5	4308,5
6. Дохід (виручка) від реалізації	Ф2 р. 2000	57508	53412	69483	11975
7. Собівартість реалізації	Ф2 р. 2050	46588	955305	193914	147326
8. Валовий прибуток	Ф2 р.2090	9394	15847	53347	43953
9. Чистий прибуток	Ф2 р. 2350	755	5910	5569	4815
II. Розрахункові дані, %					
10. Рентабельність усіх активів за чистим прибутком	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. 1300}}$	4,5	6,3	5,1	0,6
11. Рентабельність власного капіталу (за чистим прибутком)	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. 1495}}$	0,9	6,3	6,2	5,3
12. Рентабельність фінансових інвестицій	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. (1160 + 1035 + 1030)}}$	1202	160,8	159,2,	-1042,8
13. Рентабельність необоротного (постійного) капіталу	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. 1095}}$	1,1	10,3	10,0	8,9
14. Рентабельність робочого капіталу	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. (1195+1695)}}$	0,8	15,1	7,6	6,8
15. Рентабельність реалізації (продаж)	$\frac{\text{Ф2 р. 2090}}{\text{Ф2 р. 2050}}$	20,2,	28,6	27,5	7,3
16. Показник чистого доходу	$\frac{\text{Ф2 р. 2350}}{\text{Ф1 р. 2000}}$	1,3	8,3	2,2	0,9

Як можна спостерігати з даних таблиці 2.6, за аналізований нами період на досліджуваному товаристві рентабельність робочого капіталу складала у 2018 році 6,8%, тоді як у 2016 році коефіцієнт рентабельності становив лише 0,8%, що ще раз свідчить про високий рівень ліквідності товариства.

Отже, розраховані в таблиці 2.6 значення показників рентабельності свідчать, що ПрАТ «Прогрес» є рентабельним підприємством. Хоч рівень даних показників і є насправді невисоким, зате спостерігається тенденція до їх підвищення у 2018 році порівняно з 2016 роком.

Також можна спостерігати з даних таблиці 2.6, що необоротні активи товариства мали тенденцію до різкого зменшення у 2017 році. Причиною цього стало списання значної кількості застарілих основних засобів в ході модернізації технології у цеху №2. Це є позитивним для товариства, адже модернізація – ефективний для підприємства захід, оскільки, при значному зниженні вартості обладнання значно зріс – робочий капітал, тобто основні засоби і поточні зобов'язання підприємства. Так от, – робочий капітал зріс на 19,7% у 2018 році, порівняно із 2016 роком. Така ж тенденція спостерігалась і в 2018 році.

Таким чином, у цілому всі основні показники фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Прогрес» є достатньо високими і до того ж мають тенденцію до підвищення:

- ПрАТ «Прогрес» отримує чистий прибуток, який щорічно зростає;
- показники майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності ПрАТ «Прогрес» загалом відповідають нормативним значенням, хоча, на жаль, мають тенденцію до деякого зниження.

У той же час, на ПрАТ «Прогрес» значно понизилась рентабельність фінансових інвестицій: у 7,5 разів - у 2017 році, і у 7,6 разів у 2018 році, що, на наш погляд, обумовлено перш за все незначною сумою фінансових інвестицій підприємства. Окрім цієї причини, вагомим чинником різкого зниження показника рентабельності фінансових інвестицій при наявності позитивного значення усіх інших показників є, на нашу думку, недосконалість існуючої методики визначення цього коефіцієнта.

Власну методику визначення показника рентабельності фінансових інвестицій ми маємо намір запропонувати у наступному розділі роботи.

2.3 Оцінка ефективності інвестиційної діяльності товариства

Розпочнемо аналіз ефективності інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» з оцінки структурних змін, які відбулися в інвестиційній діяльності підприємства впродовж 2016-2018 років. Для цього проаналізуємо ефективність використання інвестиційних ресурсів, введених в дію товариством за цей період його діяльності.

Динаміка складу та структури інвестиційних вкладень, освоєних керівництвом ПрАТ «Прогрес» упродовж 2016-2018 років наведена у таблиці 2.7. Показники фінансово господарської діяльності, пов'язані з освоєнням і введенням в дію капітальних вкладень, включаючи витрати і прибуток, відображаються у фінансовій звітності підрядника. У балансі товариства відображаються лише частина – витрати на обслуговування будівництва та введення в дію капіталовкладень з боку товариства.

Таблиця 2.7 – Склад та структура освоєних та введених у дію інвестицій на ПрАТ «Прогрес» за 2016-2018 роки

Показник	2016 рік		2017 рік		2018 рік		Відхилення		Відхилення у структурі	
	сума, тис. грн	Структура %	сума, тис. грн	Структура %	сума, тис. грн	Структура, %	2017 від 2016	2018 від 2017	2017 від 2016	2018 від 2017
1	2	3	4	5	6	7	4 - 2	6 - 4	5 - 3	7 - 5
I. Капітальні інвестиції:	1292	100,0	952	100,0	1923	100,0	-340	971	-	-
у т. ч:										
- капітальне будівництво	109	8,4	63	6,6	125	6,5	-46	62	-1,8	-0,1
- придбання (виготовлення) основних засобів	394	30,5	246	25,8	898	46,7	-148	652	-4,7	20,9
- придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних засобів	759	58,7	598	62,8	884	46,0	-161	286	4,1	-16,8

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7	4 - 2	6 - 4	5 - 3	7 - 5
- придбання (створення) нематеріальних активів	30	2,4	45	4,8	16	0,8	15	-29	2,4	-4,0
- інші.	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-
II. Фінансові інвестиції	30	100	30	100	30	100	-	-	-	-
у т. ч:										
- за методом участі в капіталі	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-
- інші.	30	100	30	100	30	100	-	-	-	-
ВСЬОГО	1322	-	982	-	1953	-	-340	971	-	-

Згідно з наведеними в табл. 2.7 даними проведемо аналіз динаміки обсягу та структури таких капітальних інвестицій. Зазначимо, що ПрАТ «Прогрес» упродовж 2016-2018 років здійснювало замовлення на освоєння і введення в дію інвестицій, що призводило до зростання балансової вартості основних засобів щорічно.

Як бачимо з даних таблиці 2.7, найбільшу частку в структурі капітальних вкладень ПрАТ «Прогрес» займають саме інвестиції на придбання (виготовлення) основних засобів та інших необоротних матеріальних активів: відповідно, 30,5% та 58,7% у 2016 році, 25,8% та 62,8% у 2017 році, 46,7% та 46,0% у 2018 році. Тобто інвестиції у основні засоби підприємства зростають і в грошовому вираженні та у відсотковому відношенні до загальної суми капітальних вкладень, а інвестиції у інші необоротні матеріальні активи зростають лише в грошовому вираженні, тоді як у відсотковому – знижуються.

Очевидно, що освоєння інвестицій в частині основних засобів принесе ПрАТ «Прогрес» певну економію, розрахунок величини якої ми здійснимо в наступному розділі.

Інвестиції у капітальне будівництво ПрАТ «Прогрес» склали у 2018 році 125 тис. грн (6,5% від усіх капітальних вкладень), що більше на 62 тис. грн ніж у 2016 році. Окрім уведення в дію основних засобів, виготовлення

інших необоротних матеріальних засобів та капітального будівництва, товариство упродовж 2016-2018 років інвестувало також у придбання (створення) нематеріальних активів, але їх частка була незначною у загальній сумі капітальних інвестицій.

З приведених у таблиці 2.7 показників також видно, що інвестиційна діяльність на ПрАТ «Прогрес» у 2018 році значно активізувалася порівняно з 2016 роком, та дещо скоротились обсяги капітальних інвестицій у 2017 році порівняно з 2016 роком.

Так, у 2018 році обсяг інвестиційних вкладень зріс на 971 тис. грн порівняно з попереднім періодом. Порівняння обсягів та структури вкладень в різні форми інвестування свідчить, що пріоритетним напрямом для ПрАТ «Прогрес» залишаються капітальні інвестиції. Обсяги капітальних вкладень протягом періоду, що аналізується, зросли в основному за рахунок придбання (виготовлення) основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Необхідним етапом нашого дослідження є аналіз руху грошових потоків від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес». Інформаційною базою для цього є розділ II «Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності», форми №3 фінансової звітності, де відображаються як надходження, так і видатки за цим видом господарської діяльності, що мали місце на досліджуваному нами товаристві впродовж звітного та попереднього періодів діяльності.

Для аналізу руху грошових потоків від інвестиційної діяльності скористаємося даними таблиці 2.8, де ми окремо згрупували надходження та видатки, пов'язані з інвестиційною діяльністю ПрАТ «Прогрес».

Як видно з представлених у таблиці 2.8 даних, упродовж 2016-2018 років надходження від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» змінювалися у протилежних напрямках, тобто мали як негативну так і позитивну динаміку. Так, якщо у 2016 році товариство отримало від інвестиційної діяльності 1854 тис. грн надходжень, то вже у 2017 році розмір

таких надходжень виріс до 18874 тис. грн, проте у 2018 році надходження коштів у результаті здійснення інвестиційної діяльності різко понизились до 1803 тис. грн.

Таблиця 2.8 – Грошові потоки від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» (тис. грн)

Показник	Джерело інформації	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Відхилення	
					2017 року від 2016 року	2018 року від 2017 року
1	2	3	4	5	6	7
1.Реалізація фінансових інвестицій	Ф.3 р.3200	-	-	-	-	-
2.Реалізація необоротних активів	Ф.3 р.3205	1854	18874	1803	17020	-17071
3.Отримані відсотки	Ф.3 р.3215	-	-	-	-	-
4.Інші надходження	Ф.3 р.3250	-	-	-	-	-
5. Всього надходжень		1854	18874	1803	17020	-17071
6.Придбання необоротних активів	Ф.3 р.3260	4960	4855	12373	-105	7518
7. Інші платежі	Ф.3 р.3290	-	-	-	-	-
8. Всього видатків		4960	4855	12373	-105	7518
9.Чистий рух коштів	п.5–п.8	-3106	14019	-10570	10913	-9553

Як ми можемо бачити з даних таблиці 2.8, основну частку надходжень від інвестиційної діяльності у 2016 році склали надходження від реалізації необоротних активів.

Витрати на придбання необоротних активів ПрАТ «Прогрес» дещо зменшилися у 2017 році порівняно з 2016 роком, – на 105,0 тис. грн. Загалом упродовж 2018 року товариство витратило на придбання необоротних активів 12373,0 тис. грн, що на 7518,0 тис. грн більше, ніж у 2017 році, що було пов'язано із закупівлею нового обладнання.

Також з представлених у таблиці 2.8 даних видно, що досліджуване товариство не спрямовує кошти на придбання фінансових інвестицій, тобто

воно надає перевагу виробничим інвестиціям. Однак, треба зауважити, що виробничі інвестиції вводяться в дію підрядним способом і, таким чином, не знаходять свого відображення у фінансовій звітності ПрАТ «Прогрес».

Отже, аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» свідчить про те, що товариство витрачає на придбання необоротних активів значно більші суми грошових коштів, аніж отримує від реалізації необоротних активів, відсоткових та інших надходжень, у результаті чого чистий рух коштів від інвестиційної діяльності товариства у 2016 і у 2018 роках є від'ємним. Винятком з цього є 2017 рік, коли у результаті реконструкції цеху №2 товариство реалізувало значну частину старих необоротних активів. Разом з тим, спостерігається тенденція до зменшення від'ємного значення показника, що характеризує чистий рух коштів від інвестиційної діяльності, хоча насправді ця тенденція обумовлюється не збільшенням витрат на інвестиційну діяльність а зменшенням надходжень у досліджуване нами товариство від реалізації ним необоротних активів.

Повною мірою оцінити ефективність господарської діяльності підприємства неможливо без розрахунку коефіцієнтів рентабельності, терміну окупності інвестицій, норми прибутку та індексу доходності інвестицій.

Проаналізувати ефективність коштів авансованих у необоротні активи на ПрАТ «Прогрес», згідно з даними фінансової звітності товариства, можна за допомогою показника рентабельність інвестицій, який визначають за формулою:

$$Pi = \frac{ЧП}{ВБ - КО} \times 100, \quad (2.1)$$

де Pi – рентабельність інвестицій, %;

$ЧП$ – чистий прибуток, що залишився в розпорядженні підприємства після оподаткування;

$ВБ$ – валюта балансу; $КО$ – короткострокові зобов'язання.

З формулою (2.1) визначимо ефективність коштів, авансованих ПрАТ «Прогрес» у необоротні активи у 2016-2018 роках:

$$Pi_{2016} = \frac{755}{90589 - 2125} \cdot 100 = 0,8\%$$

$$Pi_{2017} = \frac{5910}{93509 - 4249} \cdot 100 = 6,60\%$$

$$Pi_{2018} = \frac{5569}{110229 - 18097} \cdot 100 = 6,1\%$$

Таким чином, у 2016 році рентабельність інвестицій у товаристві мала найменше значення – 0,8%, що може бути пов'язане з порівняно низьким рівнем одержаного в цьому році товариством чистого прибутку. Однак, уже в 2017 році у зв'язку зі значним зростанням обсягу чистого прибутку товариства до 5910 тис. грн, рентабельність інвестицій зросла до 6.6%, або в 7,8 разів. Усе це було досягнуто завдяки освоєнню ПрАТ «Прогрес» нової технологічної лінії з виробництва меблів у цеху №2.

У 2018 році чистий прибуток ПрАТ «Прогрес» зменшився, але не значно, якщо порівнювати з попереднім періодом. Однак внаслідок цього знизилась і рентабельність інвестицій до 6,1%.

Розрахуємо період окупності інвестицій (P_o), який є оберненим показником до рівня їхньої рентабельності. Цей коефіцієнт розраховується за формулою:

$$P_o = \frac{1}{P_i} = \frac{ВБ - КО}{ЧП}, \quad (2.2)$$

Визначимо період окупності інвестицій ПрАТ «Прогрес»:

$$P_{o2016} = \frac{8846}{755} = 11,7 \text{ років.}$$

$$P_{o2017} = \frac{89261}{5910} = 15,1 \text{ років}$$

$$P_{o2018} = \frac{92138}{5569} = 16,5 \text{ років.}$$

Як видно з наведених вище нами розрахунків, у 2016 році на ПрАТ «Прогрес» інвестиції були найбільш ефективними, оскільки їх можна було окупити за 11,7 років.

У 2017 році сума чистого прибутку ПрАТ «Прогрес» знизилась до 5910 тис. грн, за рахунок чого інвестиції окупились би аж за більш тривалий термін – 15,1 років.

У 2018 році розмір чистого прибутку ПрАТ «Прогрес» дещо зменшився, а термін окупності інвестицій зріс до 16,5 років з-за збільшення валюти балансу.

Таки чином, загалом можна стверджувати про занадто тривалий період окупності інвестицій на досліджуваному ПрАТ «Прогрес», що свідчить про необхідність розробки відповідних заходів з удосконалення управління інвестиційною діяльністю.

Розрахуємо також просту норму прибутку за формулою:

$$P_{нп} = \frac{ЧП}{I} \times 100; \quad P_{нп} = \frac{ЧП + АВ}{I} \times 100, \quad (2.3)$$

де $P_{нп}$ – проста норма прибутку, %;

$ЧП$ – чистий прибуток; I – вихідні інвестиції в проект (див. табл. 2.7);

$АВ$ – амортизаційні відрахування, що генеруються проектом з урахуванням норми амортизації.

Визначимо просту норму прибутку ПрАТ «Прогрес» отриману у 2016-2018 роках:

$$P_{нп2016} = \frac{755+151}{1322} \cdot 100 = 68,7\%$$

$$P_{нп2017} = \frac{5910+1180}{982} \cdot 100 = 722,0\%$$

$$P_{нп2018} = \frac{5569+301}{1593} \cdot 100 = 368,0\%$$

Для оцінки ефективності інвестиційного проекту необхідно, зрозуміло, обирати варіант з найбільшою нормою прибутку і мінімальним терміном

окупності. Наш інвестиційний аналіз засвідчив, що у 2017 році на ПрАТ «Прогрес» була найбільша норма прибутку і найменший термін окупності інвестицій. У 2018 році цей показник суттєво зменшився, однак в декілька разів перевищував базовий показник.

З розрахованих значень періоду окупності інвестицій можна зробити висновок, що ПрАТ «Прогрес» слід активізувати свою інвестиційну діяльність, що дасть можливість в майбутньому отримувати ще більші прибутки.

Проведений інвестиційний аналіз також засвідчив, що саме у 2018 році на ПрАТ «Прогрес» спостерігалася найбільша норма прибутку і найменший термін окупності інвестицій, оскільки термін окупності інвестицій був найменшим.

Також нам потрібно на наступному етапі проаналізувати динаміку реальних грошових потоків (CASH-FLOW, CF) за інвестиційними проектами.

Чистий грошовий потік від інвестиційного проекту визначається за формулою:

$$CF = ЧП + АВ - В \pm ДЗ, \quad (2.5)$$

де CF – чистий грошовий потік від інвестиційного проекту;

$ЧП$ – чистий прибуток, що залишається після оподаткування;

$АВ$ – амортизаційні відрахування;

$В$ – інвестиційні витрати;

$ДЗ$ – зміна довгострокових зобов'язань (+ приріст, - зниження).

Визначимо реальні грошові потоки ПрАТ «Прогрес» у 2016-2018 роках:

$$CF_{2016} = 2132 - 1322 = 810 \text{ тис. грн};$$

$$CF_{2017} = 7062 - 982 = 6080 \text{ тис. грн};$$

$$CF_{2018} = 16086 - 1953 = 14133 \text{ тис. грн}$$

Як бачимо, величина реального грошового потоку зростає високими темпами це є свідченням значного покращення фінансового стану ПрАТ

«Прогрес» за 2016-2018 роки в цілому.

У продовж 2016-2018 років на ПрАТ «Прогрес» відбувалися значні витрати коштів на інвестиційні проекти. Це свідчить про вдосконалення структури виробничих потужностей товариства, що забезпечить отримання прибутків в майбутньому.

Індекс доходності інвестицій (Profitability Index, PI) розраховуємо за формулою:

$$PI = \frac{PV}{I}, \quad (2.6)$$

де PV – дійсна вартість грошових надходжень;

I – сума інвестицій, направлених на реалізацію проекту.

$$PI_{2016} = \frac{810 * 100}{1322} = 61,2\%;$$

$$PI_{2017} = \frac{6080 * 100}{982} = 619,2\%;$$

$$PI_{2018} = \frac{14133 * 100}{1953} = 723,6\%.$$

Отже, за індексом доходності інвестицій на ПрАТ «Прогрес» ефективність інвестицій зростала і була найвищою у 2018 році, що говорить про підвищення ефективності інвестованих у досліджуване товариство грошових коштів. Однак наведений вище показник доходності інвестицій характеризує лише ту частину витрат, спрямованих на обслуговування інвестиційного процесу, і таким чином не повною мірою охоплює ті обсяги інвестиційних вкладень, що задіяні і функціонують на ПрАТ «Прогрес».

Висновки до розділу 2

Аналіз основних економічних показників інвестиційної діяльності приватного акціонерного товариства «Прогрес» показав, що загалом товариство здійснює свою фінансово-господарську діяльність достатньо

ефективно.

Так, у 2018 році ПрАТ «Прогрес» значно покращило результати фінансово-економічної діяльності, перевищивши рівень фінансово-економічних показників за 2016 рік. Зокрема, загальна вартість майна товариства мала тенденцію до зростання, хоча темпи зростання були все ж низькими.

Аналіз структури капіталу ПрАТ «Прогрес» показав, що у ній переважає власний капіталу, а в структурі активів – оборотні активи.

У розділі 2 виявлено наявність на ПрАТ «Прогрес» тенденцій щодо збільшення обсягів залучених джерел фінансування товариства та розміщення наявного капіталу у високоліквідних оборотних активах. Коефіцієнти майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності хоча й мають тенденцію на ПрАТ «Прогрес» до погіршення, проте у цілому відповідають нормативним значенням.

Аналіз складу, структури та динаміки інвестиційних ресурсів на ПрАТ «Прогрес» виявив, що його інвестиційна діяльність товариства впродовж аналізованого періоду значно активізувалася. Зокрема, у 2018 році підвищилася ефективність інвестиційної діяльності у порівнянні з 2017 роком за показником руху грошових потоків, та дещо скоротилася норма прибутку у 2018 році порівняно з 2017 роком з урахуванням показника амортизації (ф. 2.6) Таке скорочення відбувалось лише в частині інвестицій, що здійснювались власними силами та знаходили своє відображення у фінансовій звітності. Інша частина інвестицій, що здійснювались підрядним способом, зокрема у 2017–2018 роках, знайшла своє відображення у формах звітності (ф.1-3 КБ).

Порівняння обсягів та структури інвестиційних вкладень в різні форми капіталовкладень свідчить, що пріоритетним напрямом діяльності для ПрАТ «Прогрес» залишаються капітальні інвестиції.

Аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес»

засвідчив, що товариство витрачає на придбання необоротних активів значно більші суми коштів (окрім 2017 року), аніж отримує від реалізації необоротних активів, відсоткових платежів та інших надходжень товариства [16].

Розрахунок коефіцієнтів рентабельності, терміну окупності інвестицій, норми прибутку та індексу доходності інвестицій показав, що ефективність інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» є задовільною.

У той же час на ПрАТ «Прогрес» існують значні резерви, пов'язані із можливістю додаткового залучення капіталу в результаті економнішого використання товариством власних фінансових ресурсів, що дозволить йому в майбутньому реалізовувати ефективніші інвестиційні та інноваційні проекти.

3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Інвестиційний контролінг та його роль у забезпеченні ефективної інвестиційної діяльності підприємства

Здійснений у другому розділі магістерської кваліфікаційної роботи аналіз показників фінансово-економічного становища що ПрАТ «Прогрес» та оцінка ефективності його інвестиційної діяльності виявив, що досліджуване приватне акціонерне товариство має значні резерви для здійснення ефективнішої інвестиційної діяльності. Для цього вищому керівництву та всьому менеджменту що ПрАТ «Прогрес» необхідно більше уваги приділити створенню нових концепцій інформаційної діяльності для забезпечення кількісних та якісних перетворень в господарській діяльності, удосконалення заснованого на ній інструментарію, які б допомогли товариству модернізувати організаційну і інформаційну структуру так, щоб вирішувалися базові проблеми його розвитку. Це безумовно сприятиме стабільним успіхам не лише поточної фінансово-економічної діяльності товариства, але майбутньої – стратегічної діяльності.

Здійснення ефективної інвестиційної діяльності вимагає від будь-якого підприємства застосування методів інвестиційного контролінгу – набору економічних показників, які характеризують зміни як внутрішнього, так і зовнішнього середовища підприємства, на відміну від фінансового обліку, який відстежує в основному внутрішні зміни в господарській діяльності підприємства, та управлінського, який також враховує зміни всередині підприємства і лише в деякій мірі за його межами. Контролінг є однією з найефективніших сучасних систем забезпечення ефективної інвестиційної діяльності підприємства, яка спрямована на досягнення запланованих цілей є контролінг. Це сукупність різних методів обліку, аналізу, планування, контролю і координації, за допомогою якої на підприємстві створюється

єдина функціональна система управління.

Планування управлінських інвестиційних рішень на підприємстві мають організовуватися за допомогою контролю як функції порівняння планових та фактично досягнутих результатів в господарській діяльності.

Мета аналізу – виявлення причин і наслідків відхилень дійсних параметрів та їх екстраполяція у майбутнє із певним коригуванням на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища господарювання.

З метою економії засобів та часу менеджери підприємства більш конкретному аналізу піддають лише ті відхилення, причини яких піддаються кількісному опису. Однак, якісні складові цих відхилень у моделях не знаходять свого відображення. Така ситуація виникає тоді, коли керівництво підприємства неправильно, зокрема несвоєчасно реагує на виникнення проблем, що виникають, тобто коли відсутня або недосконало функціонує система раннього попередження та реагування на проблеми, що виникають.

За таких умов пристосування до навколишнього середовища та активне реагування на будь-які зміни в ньому є чи не найважливішою умовою виживання для будь-якого підприємства, що функціонує в умовах ринкових відносин. А впровадження і посилення дієвості системи контролінгу є одним із засобів забезпечення ефективного функціонування підприємства. Це покликано багато в чому сприяти виконанню підприємством якісного плану і тим самим істотно вплинути на підвищення ефективності його інвестиційної діяльності.

Світовий досвід свідчить, що найбільшого розвитку впровадження механізмів контролю за інвестиційною діяльністю набуло в економічно розвинутих країнах, зокрема у таких, як Німеччина, Швейцарія, Австрія, США.

Запровадження контролінгу на вітчизняних підприємствах зумовлено необхідністю інформаційного забезпечення та координації системи планування, синхронізації різних видів обліку, аналізу відхилень та контролю, інформаційного та методичного забезпечення менеджменту

підприємства [13].

ПрАТ «Прогрес» прогнозує зростання обсягів виробництва і реалізації продукції у наступні 2-3 роки на 10-12%. Такі темпи зростання можуть бути забезпечені на основі:

- 1) здійснення активної інвестиційної політики;
- 2) впровадження новітніх технологій, що в свою чергу передбачає впровадження суттєвих змін в організації виробництва і праці.

У відповідності до техпромфінплану ПрАТ «Прогрес» упродовж 2019-2020 років планується реконструкція і впровадження нової технології виробництва меблів в цеху №1, де випускатиметься більше 50% сучасних кухонних меблів.

Визначено і обсяги інвестицій для реалізації нового проекту – в сумі 410 000 тис. грн.

Отже, розрахуємо потенційні можливості залучення інвестиційних ресурсів за рахунок власних та позичених інвестиційних ресурсів підприємства.

Перш за все нам необхідно визначити додаткові можливості, пов'язані із можливостями ПрАТ «Прогрес» у частині впровадження інвестицій.

Ми пропонуємо для цього такі заходи:

- 1) отримання коштів від тезаврації прибутку;
- 2) отримання економії за рахунок зниження адміністративних витрат і витрат на збут;
- 3) використання амортизаційного фонду в інвестиційному процесі;
- 4) перехід підприємства на господарський спосіб освоєння капітальних вкладень;
- 5) зміна існуючої методики визначення показника рентабельності фінансових інвестицій.

Отримати кошти від тезаврації прибутку ПрАТ «Прогрес» може, відповідно до фінансового плану на 2017–2021 роки, відповідно до якого вже у 2020 році й надалі підприємство планує зростання чистого доходу на 10-

12%. Величина отриманого прибутку вже в 2019–2020 роках у результаті зростання доходів у відповідності з техпромфінпланом підприємства складатиме – 8348 тис. грн ($6900 \times 1,1 \times 1,1$).

Запланований щорічний рівень тезаврації прибутку підприємства становить 70%. Звідси, визначимо обсяг прибутку, що його може бути у 2019–2020 роках спрямовано акціонерним товариством на капіталовкладення (інвестиції):

$$[8348 \text{ тис. грн} \times 70\%] : 100\% = 5843 \text{ тис. грн}$$

Іншою нашою пропозицією керівництву ПрАТ «Прогрес» в частині більш раціонального використання внутрішніх фінансових ресурсів підприємства є пропозиція зниження адміністративних витрат і витрат на збут.

Механізм отримання економії за рахунок зниження адміністративних витрат і витрат на збут полягає в тому, що адміністративні втрати і витрати на збут зростають у меншій пропорції порівняно з темпами зростання обсягів виробництва і собівартості продукції у частині прямих і накладних витрат підприємства.

Розрахунок економічного ефекту ПрАТ «Прогрес» від зниження адміністративних витрат і витрат підприємства на збут здійснимо в декілька етапів.

Перший етап. Визначення питомої ваги адміністративних витрат і витрат на збут у структурі собівартості реалізованої підприємством продукції базового – 2016 року (ф. №2 к.р.2130, 2150, 2050):

$$(46588+3891) : 46588 \times 100\% = 108,3\%$$

Другий етап. Визначення питомої ваги адміністративних витрат підприємства і його витрат на збут у структурі реалізованої продукції в 2018 році – період закінчення першого етапу освоєння інвестиційних вкладень:

$$(6627+42316) : 193914 \times 100\% = 25,2\%$$

Третій етап. Визначення величини, на яку відбудеться зниження рівня

адміністративних витрат підприємства і витрат на збут в базовому періоді (наголошуємо, що 2016–2018 роки є періодом першого етапу освоєння інвестиційних вкладень):

$$108,3\% - 25,2\% = 83,1\%$$

Четвертий етап. Розрахунок собівартості реалізованої продукції підприємства у пановому періоді (2019–2020 роки, тобто у період уже другого освоєння інвестицій):

$$193914 \times 1,1 \times 2 = 234635 \text{ тис. грн}$$

П'ятий етап. Розрахунок економії від зниження адміністративних витрат підприємства та витрат на збут в результаті впровадження нової технології цеха в цілому (ф.№1 (2019–2020 роки):

$$234635 \times 83,1 : 100\% = 194982 \text{ тис. грн}$$

Що стосується нашої пропозиції використовувати амортизаційний фонд в інвестиційному процесі, то як засвідчує практика господарювання, більшість вітчизняних підприємств використовують власний амортизаційний фонд так: 50% фонду спрямовується в прямі інвестиції, інша половина – на підтримку в належному технічному стані основних засобів, тобто на їх техніко-технологічне обслуговування і ремонт.

Відповідно до Звіту про фінансові результати ПрАТ «Прогрес» за 2018 рік накопичена сума амортизації дорівнювала 3479 тис. грн (див. код рядка 2515).

Отже, підрахована грошова сума, що буде спрямована ПрАТ «Прогрес» в інвестиції у 2019-2020 роках становитиме 1739 тис. грн:

$$3479 \times 50\% : 100\% = 1739 \text{ тис. грн}$$

Також ми пропонуємо здійснити перехід ПрАТ «Прогрес» на господарський спосіб освоєння капітальних вкладень. Такий спосіб передбачає виконання будівельно-монтажних з реконструкції цеха №2 власними силами, тобто без залучення підрядника.

Відомо, що вартість будівельно-монтажних робіт ПрАТ «Прогрес» становить – 408251 тис. грн, а нормативний коефіцієнт окупності цих робіт – 0,2.

Підрахуємо економію капітальних вкладень, що залишиться у розпорядженні ПрАТ «Прогрес»:

- економія за рахунок чистого прибутку (19%) – 77568 тис. грн ($408251 \times 0,19$);
- економія за рахунок накладних витрат (16,2%) – 66137 тис. грн ($408251 \times 0,162$);
- економія інших витрат (винесення проекту в натуру, тимчасові споруди, під'їзні шляхи – 21%) – 85733 тис. грн ($408251 \times 0,21$);
- надбавка за високу якість і своєчасне введення об'єкта в дію (7,5%) – 30598 тис. грн ($408251 \times 0,75$).

Отже, разом економія за рахунок впровадження ПрАТ «Прогрес» господарського способу освоєння капітальних вкладень складатиме – 260056 тис. грн, які створюють для підприємства потенційні можливості залучення інвестиційних фінансових ресурсів.

При цьому, звичайно, варто враховувати й те, що ПрАТ «Прогрес», у зв'язку з переходом на господарський спосіб освоєння капітальних вкладень, понесе додаткові витрати на виплату заробітної плати, амортизаційні відрахування, збільшення адміністративних витрат і втрати частини оборотних коштів.

Сума додаткових витрат підприємства на виплату заробітної плати, амортизаційні відрахування, збільшення адміністративних витрат за підрахунками економічних служб в цеху №1 складатиме – 74367 тис. грн. Чистий кінцевий ефект за рахунок переходу підприємства на господарський спосіб освоєння капіталовкладень становитиме 185689 тис. грн ($260056 - 74367$).

Економічний ефект від впровадження на ПрАТ «Прогрес» механізму контролю за рахунок здійснення заходів з підвищення ефективності

інвестиційної діяльності підприємства загалом можна визначити як суму всіх запропонованих нами пропозицій, тобто економічний ефект складе 388253 тис. грн

$$(5843 + 194982 + 1739 + 185689) = 388253 \text{ тис. грн}$$

Порівняємо отриману суму із проектно-кошторисною вартістю інвестиційного проекту:

$$(408251 - 388253 = 19998 \text{ тис. грн}).$$

Це означає, що ПрАТ «Прогрес» у змозі забезпечити фінансування введення в дію об'єкта в розмірі 95% його вартості за рахунок власних коштів. Решту (5%) капітальних вкладень $(19998 : 408251 \times 100)$ підприємству пропонується залучити за рахунок додаткових непрямих інвестицій чи запозичення банківського кредиту.

Проведений нами у розділі 2 аналіз показав, що на досліджуваному підприємстві значно понизилась рентабельність фінансових інвестицій: у 7,5 разів – у 2017 році, і у 7,6 разів у 2018 році (див. табл. 2,6), що перш за все обумовлено незначною сумою фінансових інвестицій підприємства. Однак, основною причиною такого зниження є, на нашу думку, недосконалість існуючої у науковій літературі методики визначення коефіцієнта рентабельності фінансових інвестицій, відповідно до якої він визначається за формулою (Рі):

$$P_i = \text{ЧФР} : \text{ПФІ (к.р.1160ф.1)} + \text{ДФІ (к.р.1030ф.1)} + \text{ІнФІ (к.р.1035ф.1)} \quad (3.1)$$

де: ЧФР – чистий фінансовий результат (прибуток, збиток);

ДФІ – довгострокові фінансові інвестиції;

ПФІ – поточні фінансові інвестиції;

ІФІ – інші фінансові інвестиції.

Методологічна помилка формули 3.1 полягає, на нашу думку, в тому, що чистий прибуток від усіх видів діяльності підприємства відносять лише до суми фінансових інвестицій. При цьому обсяги операційної, іншої операційної та фінансової діяльності в знаменнику цієї формули не

враховуються. Як результат, показник рентабельності інвестиційної діяльності перевищує своє реальне значення в декілька разів. З іншого боку, при такій методиці показник рентабельності зростає при зменшенні суми фінансових інвестицій, що суперечить здоровому глузду.

Наша пропозиція полягає у зміні існуючої методики визначення показника рентабельності фінансових інвестицій і застосуванні іншої формули розрахунку показника рентабельності інвестицій, а саме формули 3.2).

$$P_i = [\text{ЧРКІД (ф.3, код 3235)} - \text{ВПФІ (ф3, код 3255)}] / \text{ЧД (ф2, код 2000)} \quad (3.2)$$

Де: P_i – рентабельність інвестицій;

ЧРКІД – чистий рух коштів від усіх видів інвестиційної діяльності (надходження мінус видатки);

ВПФІ – витрати на здійснення усіх видів інвестицій;

ЧД – чистий дохід підприємства від реалізації.

Розрахуємо показники рентабельності інвестицій за наведеними вище формулами – (3.1) і (3.2):

За формулою 3.1, (існуюча методика, див. табл. 2.6):

2016 рік – 120,2% ; 2017 рік – 160,8% ; 2018 рік – 159,2%

За формулою 3,2 (запропонована методика):

2016 рік – (– 24,0%); 2017 рік – (21,5%); 2018 рік – (– 9.5%).

На наш погляд, отримані на основі формули 3.2 показники є більш об'єктивними, оскільки більшою мірою відповідають реаліям виробничого процесу підприємства.

Як свідчить досід, реалізація основних положень системи інвестиційного контролю відбувається за допомогою ряду методів, які напрацьовані в практиці планування господарської діяльності на підприємстві. Традиційно ці методи поділяють на такі:

– метод знизу-вгору – а«bottom-up»,

- метод зверху вниз – «topdown»,
- метод зворотних потоків.

Метод «bottom-up» передбачає збір і фільтрацію інформації від виконавців до керівників нижнього рівня і далі до керівництва компанії. При такому підході багато зусиль і часу, як правило, витрачається на узгодження планів окремих інвестиційних проектів. Крім того, досить часто представлені «знизу» показники сильно змінюються керівниками в процесі затвердження бюджету, що у разі необґрунтованості рішення або недостатньої аргументації може викликати негативну реакцію підлеглих. Надалі така ситуація нерідко веде до зниження довіри і уваги до процесу планування з боку менеджерів нижнього рівня, що виражається в недбало підготовлених даних або свідомому завищенні цифр в первинних версіях бюджету інвестиційного проекту.

В цілому планування «знизу-вгору» є досить привабливим до практичного застосування.

Нині в Україні неабиякого поширення набув такий вид планування, як планування за методом «bottom-up». Це пов'язано як з невизначеністю перспектив розвитку ринку в нашій країні, так і небажанням керівництва підприємства займатися плануванням, бо планування сьогодні – це процес дуже трудомісткий. Він перш за все дуже затягнутий в часі, що робить його непридатним для ухвалення оперативних управлінських рішень.

При плануванні за допомогою методу «bottom-up» основним є рівень оперативного планування. На базі його даних послідовно формуються більш довгострокові плани. Цей процес забезпечує більший потенціал реалізації інвестиційних планів вищих інстанцій, ніж попередній. Проте, при цьому недостатньо враховуються перспективи подальшого розвитку й існує небезпека концентрації уваги лише на плануванні короткострокових управлінських рішень. При існуванні такої системи планування неможливо достовірно проводити сценарний аналіз і аналіз фінансової стійкості підприємства, зовнішнє середовище функціонування якого постійно

змінюється.

Як уже зазначалося нами вище, загалом планування «знизу-вгору» є досить привабливим до практичного застосування, проте на практиці, як правило, застосовуються змішані варіанти обох методів - «bottom-up» та «topdown». Однак через те, що дані методи, які базуються на односпрямованій координації (коли дані попередніх етапів планування визначають рамки подальших), не дозволяють забезпечити оптимальну з погляду досягнення мети підприємства координацію ресурсів, особливо важливе значення для контролінгу має ієрархічна, побудована за циркулярним принципом, координація процесу планування.

Циркулярний метод узгодження, також званий методом зворотних потоків, інтегрує в собі переваги зворотних і прямих методів планування. В межах цього методу плани нижчих за ієрархією підрозділів розробляються дедуктивним способом, виходячи із загального плану підприємства. Потім підрозділи, що знаходяться на найнижчому ступені ієрархії, реалізують зворотний потік планів, які поетапно агрегуються і складають загальний інвестиційний план підприємства. Узгодження уявлень про цілі (плани верхніх рівнів ієрархії) і уявлень про можливість реалізації цих цілей (плани нижніх рівнів ієрархії) здійснюється на погоджувальних конференціях.

Така поетапна інтеграція інвестиційних планів, що ґрунтується на широкому інформаційному обміні між різними рівнями організаційної ієрархії включає їх перевірку і, при необхідності, коректування. Результатом цього процесу є інтегрований і узгоджений інвестиційний план підприємства, що відображає в агрегованій формі мету, необхідні заходи, фінансові та інші ресурси і терміни виконання, а також відповідальних за виконання цих планів. При необхідності коректування процес ієрархічної координації може включати частковий або повний повтор окремих циклів планування. Окрім того, такий коопераційний процес, який вимагає активної участі всіх залучених сторін, позитивно впливає на мотивацію співробітників підприємства при розробці і реалізації інвестиційних планів, підтримує і

полегшує узгодження різних планів і підвищує стабільність планування загалом.

Використання в плануванні господарської діяльності циркулярного методу узгодження також не позбавлене певних проблем, з якими зустрічаються менеджери.

Передусім, розробка планів вимагає від працівників підприємства високої продуктивності праці; у свою чергу, працівники підприємства протидіють цьому, намагаючись мінімізувати своє навантаження при максимізації заробітної платні, що приводить до конфліктів, а отже, знижує ефективність роботи.

Зважаючи на те, що запропоновані вище методи планування господарської діяльності на підприємстві мають багато недоліків, особливої значущості в сучасному економічному просторі набуває достатньо новий метод інвестиційного контролінгу – метод ковзного планування. Цей метод, на наш погляд, найкращим чином дозволяє з враховувати на підприємстві потенційно необхідні в майбутньому зміни.

Ковзне планування є типовим варіантом узгодження планів та цілей діяльності різних рівнів менеджменту підприємства.

Якщо, скажімо, підприємство працює за п'ятирічним планом, то детальні, готові до реалізації плани складаються на перший і, можливо, другий рік, на решту періодів складаються укрупнені плани.

В ході виконання детальних планів на підставі додатково отриманої і обробленої інформації здійснюється поетапна (наприклад, поквартальна) деталізація укрупнених планів.

На базі прогресивної деталізації планів і їх поетапного виконання здійснюється адаптація укрупнених планів до горизонту планування шляхом їх збільшення на один період.

Механізм ковзного планування, який реалізовується за допомогою поетапного продовження горизонту планування, гарантує конкретизацію, актуалізацію і цілеспрямовану адаптацію перспективних планів, чия дія

розповсюджується на декілька періодів і включає ряд планів різної терміновості. Особливо ефективне використання методу ковзного планування при плануванні нових видів продуктів, будівництві нових підприємств і великих інвестиційних проектів.

Загалом використання методу ковзного планування витрат забезпечує скоординовану роботу підприємства; дозволяє своєчасно вносити зміни, щодо коректування планів. Така робота дозволяє менеджерам низової ланки усвідомити свою роль на підприємстві.

Значною перевагою методу ковзне планування є забезпечення гнучкого планування є також те, що має своїм завданням забезпечити «динамічну раціональність» схвалюваних в умовах невизначеності багатоступінчатих рішень. Гнучкість планування може бути підвищена за допомогою обліку невизначеності і ризикованої ситуації.

Гнучке планування дозволяє підвищити здатність управління, своєчасно реагувати на ситуацію, що змінюється, яке, проте, вимагає наявності ефективної системи раннього сповіщення.

Отже, використання методу ковзного планування є ключовою передумовою для здійснення ефективної координації і адаптації планування інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес».

Існуючи нинішні тенденції у сучасній економічній ситуації не сприяють позитивному розвитку вітчизняних підприємств. Через невизначеність у економічній політиці, нестабільність законодавства та й під впливом політичних інтересів українські підприємства часто не мають шансів на позитивний результат своєї діяльності. Тим паче, що ситуація загострена нещодавно пережитою економічною кризою, наслідки якої більшістю підприємств, в тому числі й ПрАТ «Прогрес» ще не до кінця подолані.

Основними чинниками, які зумовлюють негативні тенденції на ПрАТ «Прогрес», на нашу думку, є такі:

- низька якість менеджменту;

- недоліки в організаційній структурі;
- прорахунки в інвестиційній політиці;
- недостатня увага до впровадження інновацій;
- помилки у виробничо-технічній політиці;
- невміння мобілізувати колектив на виконання поставлених завдань.

Однак ПрАТ «Прогрес» має значні резерви свого економічного розвитку, оскільки є рентабельним підприємством, про що свідчать розраховані в розділі 2 (див. табл. 2.6) значення показників рентабельності. І хоч рівень деяких з цих показників є невисоким, але спостерігається тенденція до їх підвищення на підприємстві у 2018 році порівняно з 2016 роком. Також необоротні активи ПрАТ «Прогрес» різко знизились у 2017 році у зв'язку із списанням значної кількості застарілих основних засобів в ході модернізації технології у цеху №2. Таким чином, у цілому усі основні показники діяльності ПрАТ «Прогрес» є достатньо високими і мають тенденцію до підвищення: підприємство отримує чистий прибуток, який щорічно зростає; показники майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності загалом відповідають нормативним значенням, хоча, на жаль, мають тенденцію до погіршення. На жаль, на досліджуваному підприємстві останнім часом значно понизилась рентабельність фінансових інвестицій: у 7,5 разів - у 2017 році, і у 7,6 разів у 2018 році, що обумовлено низькою сумою фінансових інвестицій підприємства. Але основною причиною такого зниження є, на нашу думку, недосконалість існуючої в методичній літературі методики визначення показника рентабельності фінансових інвестицій підприємства, оскільки поняття фінансових інвестицій охоплює, по своїй суті, усі види і форми інвестицій.

Отже, за умови правильної організації системи інвестиційного контролінгу на підприємстві можливо досягати не тільки об'єктивного аналізу фактичних результатів діяльності, а й забезпечити умови для прийняття рішень, які стосуються ефективності майбутньої фінансово-

господарської діяльності підприємства.

До того ж існує ряд причин за яких впровадження контролінгу на ПрАТ «Прогрес» є необхідним. До таких причин треба віднести такі: недостатньо розвинутий менеджмент підприємства, небажання докладати зусиль для того, щоб отримати результат, занижені стандарти якості, неефективне стратегічне планування, нестабільна економічна ситуація.

За допомогою інвестиційного контролінгу можна налагодити ефективну внутрішню діяльність ПрАТ «Прогрес», а саме:

- розробити ефективну фінансову стратегію підприємства;
- розробити та постійно вдосконалювати внутрішню методичку прогнозування та бюджетування;
- забезпечити ефективний управлінський облік;
- забезпечити інформаційно обґрунтовані управлінські рішення;
- проводити постійний аналіз та контроль господарської діяльності;
- збільшити продуктивність праці підрозділів підприємства;
- застосовувати новітні методи та технології для підвищення ефективності прийнятих фінансових рішень.

Таким чином, використання інвестиційного контролінгу дасть змогу ПрАТ «Прогрес»: вийти на якісно новий рівень функціонування; підвищити рівень своєї конкурентоспроможності та уникнути, чи принаймні зменшити фінансові втрати; налагодити ефективну роботу менеджменту підприємства; підвищити продуктивність діяльності; приділити більше уваги не лише збиранню та обробленню інформації, а й її аналізу; дозволить впровадити якісно нові стандарти фінансово-економічної діяльності.

3.2 Основні завдання стратегічного управління інвестиційними ресурсами підприємства та шляхи їх розв'язання

Головною ціллю стратегічного управління капіталовкладеннями є розробка та впровадження комплексу заходів та інструментів, які спрямовані

на досягнення найефективнішого інвестиційного розвитку конкретного підприємства. Щоб реалізувати вказану ціль підприємству треба вирішити такі завдання:

- забезпечити оптимальні темпи фінансово-економічного розвитку за рахунок здійснення активної інвестиційної діяльності та підвищення обсягів капіталовкладень;
- домогтися максимізації одержаного прибутку від застосування на підприємстві інвестиційних ресурсів за рахунок оптимізації управлінських інвестиційних рішень по капіталовкладенню, а при нагоді – своєчасного переміщення фінансових ресурсів у найвигідніші інвестиційні та інноваційні проекти;
- зменшити до мінімуму інвестиційні ризики шляхом всебічного обґрунтування ефективних інвестиційних рішень, вдаючись при цьому до страхування і перестраховування ризиків;
- забезпечити фінансову та економічну стабільність підприємства при освоєнні інвестиційних проектів;
- виявити, які у підприємства є варіанти прискорення освоєння інвестиційних проектів;
- забезпечити виробництво інвестиційних ресурсів в оптимальних обсягах, необхідних для задоволення потреби конкретного етапу інвестиційної діяльності підприємства.

Серед розглянутих задач стратегічного управління інвестиційними ресурсами пріоритетними є ті задачі, які забезпечують оптимальні темпи фінансово-господарського розвитку при умові, що буде забезпечено достатній обсяг сформованих інвестицій, їх раціональне використання та фінансова стабільність і платоспроможність підприємства.

Виконання розглянутих вище задач управління інвестиціями підприємства передбачає виконання інвестиційним менеджментом таких базових функцій:

- аналіз інвестиційного середовища та прогнозування змін

- кон'юнктури інвестиційної діяльності підприємства;
- розробку стратегії формування інвестицій та ефективне використання капіталовкладень;
 - освоєння інвестиційних проектів, оцінювання їх справжньої корисності для підприємства на кожному етапі його життєдіяльності;
 - аналіз інвестиційних якостей наявних фінансових інструментів та перевірки доцільності їх застосування під час вкладення інвестицій на тривалий термін;
 - створення та оцінка інвестиційного портфеля цінних паперів, який би відповідав таким основним критеріям, як прибутковість, мінімізація ризику і забезпечення ліквідності;
 - здійснення поточного та оперативного планування реалізації інвестиційних проектів;
 - організацію контролю за освоєнням інвестиційних проектів на підприємстві;
 - підготовку ефективних управлінських рішень зі своєчасного виходу підприємства з можливих неефективних інвестиційних проектів.

Отже, оскільки однією з головних цілей стратегічного управління інвестиціями на будь-якому підприємстві, що функціонує в умовах сучасних ринкових відносин є розробка та впровадження системи заходів та інструментів, спрямованих на досягнення якомога ефективнішого інвестиційного розвитку, то для реалізації цієї мети вищому керівництву підприємства і загалом його менеджменту необхідно вирішити велику кількість фінансових, економічних та організаційних завдань, спрямованих на підвищення ефективності стратегічного управління інвестиційними ресурсами, серед яких пріоритетними є забезпечення оптимальних темпів розвитку підприємства та достатнього для цього обсягу інвестиційних ресурсів.

Висновки до розділу 3

Нині через невизначеність у економічній політиці, нестабільність законодавства та під впливом політичних процесів багато українських підприємств мають невеликі шанси на позитивний результат своєї діяльності.

Одним із засобів забезпечення ефективного функціонування підприємства є впровадження системи інвестиційного контролінгу.

Реалізація основних положень системи інвестиційного контролінгу відбувається за допомогою ряду методів: методу знизу-вгору – а«bottom-up», методу зверху вниз – «topdown», методу зворотних потоків; методу ковзного планування витрат на фінансування інвестиційних проектів.

Ці методи напрацьовані в практиці планування господарської діяльності підприємств.

Особливої уваги застосовує використання ще й такого методу, як ковзного планування витрат на фінансування інвестиційних проектів. Цей метод планування забезпечує скоординовану роботу підприємства в цілому; дозволяє своєчасно вносити зміни, щодо коректування інвестиційних планів. Значною перевагою методу ковзного планування є також забезпечення гнучкого інвестиційного планування, що має завдання щодо забезпечення «динамічної раціональності» схвалюваних в умовах невизначеності багатоступінчатих інвестиційних рішень. Використання методу ковзного планування є ключовою передумовою для здійснення ефективної координації і адаптації планування інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес».

Аналіз ПрАТ «Прогрес» показав, що на підприємстві сьогодні недостатньо розвинутий менеджмент підприємства, немає бажання докладати зусиль для того, щоб отримати кращий економічний результат господарської діяльності підприємства, занижені стандарти якості, існує неефективне стратегічне планування.

Система інвестиційного контролінгу дозволить ПрАТ «Прогрес» налагодити ефективну внутрішню фінансово-господарську діяльність,

зокрема: розробити ефективну фінансову стратегію підприємства; розробити та постійно вдосконалювати внутрішню методику прогнозування та бюджетування; забезпечити ефективний управлінський облік; забезпечити інформаційно обґрунтовані управлінські рішення; проводити постійний аналіз та контроль господарської діяльності; збільшити продуктивність праці підрозділів підприємства; застосовувати новітні методи та технології для підвищення ефективності прийнятих інвестиційних рішень.

Виходячи з того, що головною ціллю стратегічного управління інвестиціями на підприємстві є розробка та впровадження системи заходів та інструментів, спрямованих на досягнення найефективнішого інвестиційного розвитку, для її реалізації підприємству треба вирішити цілу низку завдань стратегічного управління інвестиційними ресурсами серед яких пріоритетними є ті, що забезпечують оптимальні темпи фінансово-господарського розвитку підприємства при забезпеченні достатнього для цього обсягу інвестиційних ресурсів та їх раціональному використанню.

ВИСНОВКИ

Проведене у магістерській роботі дослідження стратегічного управління інвестиційною діяльністю акціонерного товариства дозволяє зробити певні загальні висновки.

1. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю – це сукупність ефективних заходів спрямованих на реалізації підприємством здійснюваної інвестиційної стратегії загалом та на кожному з етапів його розвитку, які покликані привести до максимізації ринкової вартості підприємства та підвищення добробуту його власників як нині, так і в перспективі, тобто у майбутніх періодах діяльності підприємства. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства є частиною загальної системи управління підприємством і включає розробку напрямів інвестиційної діяльності, орієнтованої на збільшення прибутку за рахунок довгострокових капіталовкладень, призначених для створення, розміщення, реконструкції, модернізації та технічного переозброєння підприємства.

2. Ефективність стратегії управління інвестиційною діяльністю досягається за рахунок удосконалення головних напрямів здійснення інвестиційної діяльності, зокрема: організаційної та інформаційної забезпеченості, ефективного планування, належного контролю та моніторингу за розробкою та впровадженням інвестиційних проєктів.

3. Ефективність стратегії управління інвестиційною діяльністю досягається за рахунок удосконалення головних напрямів здійснення інвестиційної діяльності, зокрема: організаційної та інформаційної забезпеченості, ефективного планування, належного контролю та моніторингу за розробкою та впровадженням інвестиційних проєктів.

4. Ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства визначається рівнем узгодженості стратегічного і оперативного планування, якістю попередньої оцінки інвестиційних проєктів та контролю за їх реалізацією. Інвестиційний контроль здійснюється за допомогою таких

методів кількісного аналізу ризиків, як методу сценаріїв реалізації інвестиційного проекту; аналізу чуттєвості; методу Монте-Карло; експертних методів.

5. Підвищити ефективність інвестиційної діяльності підприємства можливо за рахунок таких чинників (див. рис. 1.1):

- формування інвестиційної програми;
- координації процесів оперативного і стратегічного планування інвестиційної діяльності;
- розробки і вибору критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проектів;
- аналізу планів і бюджетів інвестиційних проектів;
- оцінки та управління фінансовими ризиками;
- моніторингу за реалізацією інвестиційних проектів;
- оцінки тенденцій і закономірностей розвитку інвестиційного ринку;
- корегування інвестиційного процесу відповідно до змін умов його реалізації.

6. Узагальнюючи існуючі методики аналізу інвестиційної діяльності підприємств можна стверджувати, що як правило вони спрямовані на оцінювання ефективності інвестиційних проектів на основі застосування методу дисконтування. Також одним з основних підходів до аналізу інвестиційної діяльності підприємства у сучасних умовах ринкових відносин є балансовий підхід, який визначає, що потреба підприємства в інвестиційних ресурсах має бути адекватною його фінансовим можливостям.

7. Дослідження ефективності використання інвестицій здійснено на прикладі ПрАТ «Прогрес», яке займається всиновленням меблів та меблевої фурнітури. Аналіз основних показників діяльності ПрАТ «Прогрес» показав, що підприємство в цілому здійснює свою діяльність ефективно, зокрема:

- у 2018 році підприємство змогло значно покращити результати фінансової діяльності, перевищивши рівень фінансових показників 2017 року. Загальна вартість майна підприємства також мала

- тенденцію до зростання, хоча темпи зростання були невеликі;
- аналіз структури капіталу ПрАТ «Прогрес» показав, що у ній переважає власний капітал, а в структурі активів підприємства – оборотні активи;
 - аналіз джерел фінансування підприємства та капіталу дозволив виявити на ПрАТ «Прогрес» тенденцій щодо збільшення обсягів залучених джерел фінансування підприємства та розміщення наявного капіталу у високоліквідних оборотних активах;
 - аналіз показників майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності показав, що хоча ці показники і мають тенденцію до погіршення, проте відповідають нормативним значенням;
 - аналіз також засвідчив значне перевищення на підприємстві темпів зростання чистого доходу і валового прибутку над темпами зростання валюти балансу, що є свідченням високої ефективності та інтенсивності роботи підприємства та те, що підприємство має значні резерви для покращення своєї фінансово-економічної діяльності.

8. Аналіз складу, структури та динаміки інвестиційних ресурсів на ПрАТ «Прогрес» виявив, що його інвестиційна діяльність упродовж 2016-2018 років здійснювалася нестабільно. Так, у 2017 році інвестиційна діяльність порівняно з 2016 роком активізувалася, проте у 2018 році порівняно з 2017 роком дещо скоротились обсяги капітальних інвестицій. Розрахунок коефіцієнтів рентабельності, терміну окупності інвестицій, норми прибутку та індексу доходності інвестицій засвідчив, що у 2018 році ефективність інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» була низькою. Зокрема, на підприємстві значно понизилась рентабельність фінансових інвестицій: у 7,5 разів - у 2017 році, і у 7,6 разів у 2018 році (табл. 2.1), що обумовлено низькою сумою фінансових інвестицій підприємства. У той же час, розраховані в табл. 2.6 значення показників рентабельності свідчать, що

ПрАТ «Прогрес» є рентабельним підприємством, хоча рівень даних показників є невисоким і дещо знизився у 2018 році в порівнянні із 2017 роком, зате спостерігається значне підвищення цього показника в 2018 році в порівнянні з 2016 роком.

9. Аналіз грошових потоків від інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес» засвідчив, що товариство витрачає на придбання необоротних активів значно більші суми коштів, аніж отримує від реалізації необоротних активів, відсотків та інших надходжень.

10. Необоротні активи різко знизились у 2017р., у зв'язку із списанням значної кількості застарілих основних засобів в ході модернізації технології у цеху №2. Це є позитивним явищем для підприємства, адже модернізація є ефективним для заходом, який сприяє зростанню робочого капіталу у вигляді основних засобів і поточних зобов'язань підприємства. Тенденція до збільшення робочий капіталу спостерігалася на підприємстві у 2018 році.

11. ПрАТ «Прогрес» має значні резерви для освоєння ефективних інвестиційних та інноваційних проектів. Зокрема, на підприємстві розпочало впровадження нової технологічної лінії по виробництву кухонних меблів. Проведений нами аналіз джерел фінансування даного об'єкта свідчить про те, що підприємство в змозі 95% обсягів його фінансування забезпечити за рахунок власних внутрішніх джерел.

12. У розділі 3 визначено причини недостатньо ефективної інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес», з яких основними є такі:

- недостатньо розвинутий менеджмент підприємства,
- небажання докладати зусиль для того, щоб отримати результат,
- занижені стандарти якості, неефективне стратегічне планування,
- низька якість обліково-аналітичної роботи.

13. Обґрунтовано, що для підвищення ефективності інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес» потрібно впровадити систему інвестиційного контролінгу, що дозволить товариству вийти на якісно новий рівень функціонування, підвищити рівень своєї конкурентоспроможності та

налагодити роботу менеджменту підприємства, підвищити продуктивність діяльності, приділити більше уваги не лише збиранню та обробленню інформації, а й її аналізу, впровадити якісно нові стандарти господарської діяльності.

14. Оскільки головна мета стратегічного управління інвестиціями на підприємстві полягає в розробці та впровадженні системи заходів та інструментів, спрямованих на досягнення самого ефективного шляху інвестиційного розвитку, досягнення цієї мети передбачає вирішення цілої низки завдань стратегічного управління інвестиційними ресурсами серед яких пріоритетними завданнями є: забезпечення оптимальних темпів фінансово-господарського розвитку підприємства та забезпечення достатнього для цього розвитку обсягу інвестиційних ресурсів і, звичайно ж, їх раціональне використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Данцигер Й. П. Економічна оцінка інвестиційно-інноваційних проектів / Й. П. Данцигер, С. В. Федоренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 17. – С. 21–23.
2. Русецкий А. А. Факторный анализ экономической эффективности инвестиционного проекта в условиях неопределенности / А. А. Русецкий // Економіка розвитку. – 2010. – №4. – С. 105–108.
3. Пересада А.А. Реалізація інвестиційних проектів в Україні / А.А. Пересада // Фінанси України. – 2010. – №3. – С. 107-112.
4. Ткаченко Є. Порівняльна характеристика німецької та американської концепцій контролінгу / Є. Ткаченко // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 11(4). - С. 293-296.
5. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контролинга в организациях / А.М. Карминский, Н.И. Оленев, А.Г. Примак, С.Г. Фалько. – 2-е издание. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.
6. Сторожик М.І. Контролінг: Навч. посіб. / М. І. Сторожик, Н. В. Голубятнікова. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2004. – 212 с.
7. Пушкар М.С. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: Монографія / М.С. Пушкар, Р.М. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 370 с.
8. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е.А. Ананькина, С.В. Данилочкин, Н.Г. Данилочкина и др. / Под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 2002. – 279 с.
9. Ткаченко А.М. Контролінг в системі управління промисловим підприємством: Монографія. – Запоріжжя: Запорізька державна інженерна академія, 2006. – 194 с.
10. Терещенко О. О. Системи показників у концепції фінансового контролінгу у сфері бізнесу / О. О. Терещенко, М. В. Стецько // Фінанси України. -

2013. - № 11. - С. 66-83.
- 11.Зарембо Ю.Г. Методологічні аспекти визначення економічної та фінансової ефективності інвестицій / Ю.Г. Зарембо // Економіка і прогнозування. – 2009.– №4. – С. 116–130.
 - 12.Фольмут Х.Й. Инструменты контроллинга от А до Я: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. М.Л. Лукашевича, Е. Н. Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 288 с.
 - 13.Сучасний стан та перспективи розвитку «фінансового контролінгу». Фінанси України: підсумки засідання круглого столу [«Фінансовий контролінг: стан та перспективи розвитку»] / «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» / Терещенко О. О., Стащук Д. М., Савчук Д. Г., 2011. – №2.
 - 14.. International Group of Controlling [online]. Доступно: <<https://www.igc-controlling.org/>> [Дата звернення 07 Грудень 2017].
 - 15.Дзьоба В. Б. Концептуальні засади формування системи контролінгу на підприємствах // Бізнес Інформ. – 2014. – №5. – С. 255–260.
 - 16.Лемішовський, В.І. Оцінка ефективності контролінгу в системі управління машинобудівним підприємством. Вдосконалення економіки та фінансової системи країни: актуальні проблеми та перспективи / В.І. Лемішовський // Міжнародна науково-практична конференція. Запоріжжя, Україна, Лютий 2018. Запоріжжя: Класичний приватний університет.
 - 17.Мельник Л.І., Блинда Ю.О. Інвестиційна стратегія як чинник антикризового управління діяльністю підприємства. Київ, 2015.
 - 18.Пріб К.А. Інвестиційна складова управління розвитком підприємства. Інтелект ХХІ. Інвестиційно-інноваційна діяльність. 2015. № 1. С. 77–85.
 - 19.Хвесик Ю.М. Інвестиції в аграрний сектор: пріоритети та механізми нарощення / Ю.М. Хвесик // Інвестиції: практика та досвід. — 2016. — №22. — С. 5—8.
 - 20.Спаський Г.В. Інвестиційна діяльність у сільськогосподарських підприємствах Закарпатської області / Г.В. Спаський // Економіка АПК. —

2018. — № 7. — С. 47—55.
21. Ільчук В. Інноваційно-інвестиційна діяльність АПК: сучасний стан і проблеми розвитку / В. Ільчук, Т. Шмопер // *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. — 2017. — Vol. 3, № 1. — С.108—118.
22. Каленська В. П. Інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств на радіаційно забруднених територіях / В. П. Каленська // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. — 2015. — Вип. 14. — С. 214—217.
23. Мазана Т.В. Інвестиційна діяльність в аграрному виробництві / Т.В. Мазана, В.П. Ткаченко // *Агросвіт*. — 2016. — № 11. — С. 47—50.
24. Комарова І. Л. Інвестиційна діяльність сільськогосподарських підприємств Черкащини / І.Л. Комарова // *Економіка АПК*. — 2015. — №4. — С. 51—56.
25. Андрущенко Л. В. Система державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні (теоретико-методологічний підхід). *Право і суспільство*. 2015. № 4, ч. 3. — С. 128–133.
26. Волкович Л. Ю., Жеребятіна І. В. Актуальні питання систематизації інвестиційного законодавства. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 5. — С. 187–189.
27. Бутенко О. І. Сутність інвестицій та роль держави в їх надходженні / О. І. Бутенко // *Економічний простір: Збірник наукових праць*. — 2010. - №9. — с.125-133.
28. Вініченко І.І. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства / І.І. Вініченко // *Інвестиції: практика та досвід*. - 2009.- № 4. - 9-13с.
29. Бондар М. І. Стан та вдосконалення аналізу ефективності інвестицій / М. І. Бондар // *Економіка та держава*. — 2010. - №2. — С.8-11.
30. Гончарова Н.М. Оцінка ефективності інвестиційних проектів // Н. М. Гончарова . — розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. —

Вип.19. – 2 018. – С. 393–400.

- 31.Коваль Т.А. Виробниче інвестування на підприємствах в умовах трансформаційної економіки. // Матеріали III міської науково-практичної конференції “Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених Харківщини». – Харків, 25 лютого 2008р.
- 32.Возняк Г. В. Методичні особливості оцінки ефективності фінансування інноваційних проектів прибутком від основної діяльності / Г. В. Возняк, А. Я. Кузнєцова // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – №4(46). – С.81–92.
- 33.Кузнєцова, І.О., Технологія управління за відхиленнями як основа контролінгу. / І.О. Кузнєцова // Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції. Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 179-186.
- 34.Гаверський В. В. Правова основа державного регулювання інвестиційних процесів в Україні. Актуальні проблеми політики. 2014. № 53. – С. 283–289.
- 35.Карамішев Д. В. Формування системи цінностей і переконань як чинник інституціональних перетворень в українському суспільстві. Теорія та практика державного управління. 2016. Вип. 1. – С. 6–14. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpdu_2016_1_3.
- 36.Климова І. Г. Методи та інструменти фінансово-кредитного механізму державної підтримки інноваційної сфери у країнах з ринковою економікою. URL : <http://www.investplan.com.ua>.
- 37.Литовченко М. В. Удосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання з урахуванням активізації процесів злиття і поглинання підприємств в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2014. - № 24. – С. 24–27.
- 38.Федоров Г. О. World experience of finding foreign investments as the crucial key to economic development in Ukraine. Visegrad Journal of Human Rights. 2018. - № 4.
- 39.Федоров Г. О. Методологія оцінки інвестиційної привабливості:

- регіональний аспект. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. Вип. 2 (74). – С. 50–54.
40. Euromoney. Euromoney's Country Risk Rankings. URL : <http://www.euromoney.com>.
41. Institutional Investor: офіц. сайт URL : <http://www.institutionalinvestor.com>.
42. Hannon P. China Trumps U.S. for Foreign Investment. The Wall Street Journal. 2015. URL – Access mode: <http://www.wsj.com/articles/china-trumps-u-s-for-foreign-investment-1422550982>.
43. Богданова В. А. Тезаврація прибутку як важливий напрямок самофінансування суб'єктів господарської діяльності // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця, 13-15 березня 2019 р.) [Електронне видання]. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2019/paper/view/7087/5735>
44. Богданова В. А. Самофінансування підприємства: механізм реалізації в умовах відкритої та прихованої форм // Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (м. Вінниця, 21-23 березня 2018 р.) <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2018/paper/view/3941/3255>
45. Зянько В. В. Богданова В. А. Інвестиційний контролінг та його роль у забезпеченні ефективності інвестиційної діяльності підприємства // матеріали всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи-2019» (м. Вінниця, 2-15 травня 2020 р.)

ДОДАТОК А

Міністерство освіти і науки України
 Вінницький національний технічний університет
 Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
 Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри ФІМ

д-р екон. наук, проф. В. В. Зянько

(підпис)

“15” жовтня 2019 р.**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ****на виконання магістерської кваліфікаційної роботи**

на тему: СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
 ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО
 ТОВАРИСТВА «ПРОГРЕС»)

08-43.МКР.002.00.003ТЗ

Науковий керівник: д-р екон. наук, професор,

наук. ступінь, вчене звання (посада)

Зянько В. В.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Студент групи: МФК-18м

назва групи

Богданова В. А.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

1. Підстава для виконання магістерської роботи (МКР)

наказ №254 по ВНТУ від «2» жовтня 2019 р. про затвердження теми МКР.

2. Мета і призначення магістерської роботи

В умовах сучасних ринкових відносин вітчизняні підприємства стикаються з великою кількістю проблем пов'язаних з управлінням інвестиційною діяльністю. Для підвищення ефективності оперативного та стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства необхідне застосування новітніх інструментів і технологій планування та прогнозування фінансових інвестиційних ресурсів.

Мета: розробка заходів з удосконалення стратегічного управління інвестиційною діяльністю вітчизняних акціонерних товариств.

Завдання:

- дослідити зміст та завдання стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- розглянути основні чинники впливу на ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- розкрити суть сучасних методів обґрунтування інвестиційних рішень та контролю за їх виконанням;
- проаналізувати показники фінансово-економічного становища ПрАТ «Прогрес»;
- здійснити аналіз ефективності інвестиційної діяльності на ПрАТ «Прогрес»;
- обґрунтувати заходи та напрями удосконалення стратегічного управління інвестиційною діяльністю українських підприємств.

3. Завдання для виконання економічної розрахункової частини МКР

Розрахувати показники фінансово-економічної та інвестиційної діяльності ПрАТ «Прогрес»: аналіз майнового стану, коефіцієнти ліквідності, коефіцієнти фінансової стійкості, коефіцієнти ділової активності, показники рентабельності, показники інвестиційної активності, зокрема рентабельність інвестицій, період окупності інвестицій, просту норму прибутку, чистий грошовий потік від інвестиційного проекту, індекс доходності інвестицій,

4. Вхідні дані для написання магістерської роботи

Федоров Г. О. Методологія оцінки інвестиційної привабливості: регіональний аспект. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. Вип. 2 (74). – С. 50–54; Кузнецова, І.О., Технологія управління за відхиленнями як основа контролінгу. / І.О. Кузнецова // Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції. Одеса: ОНЕУ, 2018. – С. 179-186; Hannon P. China Trumps U.S. for Foreign Investment. The Wall Street Journal. 2015. URL – Access mode: <http://www.wsj.com/articles/china-trumps-u-sfor-foreign-investment>; Законодавчі та нормативно-правові документи, що регулюють інвестиційну діяльність, фінансова звітність ПрАТ «Прогрес» за 2016–2018.

5. Виконавець МКР – Богданова Валерія Андріївна, ст. гр. МФК-18м (денна форма навчання)

6. Вимоги до виконання МКР

В процесі виконання магістерської кваліфікаційної роботи потрібно визначити резерви підвищення ефективності діяльності підприємства, використовуючи методи: аналізу і синтезу – для вивчення об'єкта та предмета дослідження; теоретичне узагальнення – для визначення економічного змісту понять та категорій; групування і порівняння – для зіставлення фактичних даних звітного і попередніх років; системний та комплексний підходи – для обґрунтування висновків та результатів дослідження.

7. Етапи МКР і терміни їх виконання\

Етапи МКР	Зміст етапу	Термін виконання	Очікувані результати
1	2	3	4
Вибір напрямку дослідження	Добір, вивчення та узагальнення науково-економічної та статистичної інформації; розгляд можливих напрямів досліджень та їх оцінювання; вибір напрямку дослідження; обґрунтування прийнятого напрямку дослідження; розроблення, погодження і затвердження ТЗ на МКР	червень-вересень	план МКР
Основна (економічна) частина роботи	Теоретичне дослідження проблеми	ІІІ декада жовтня	Розділ 1
	Аналітична частина	ІІ декада листопада	Розділ 2
	Розробка рекомендацій та пропозицій	І декада грудня	Розділ 3
Узагальнення результатів досліджень, підготовка до захисту роботи	Узагальнення результатів теоретичних та аналітичних досліджень та написання доповіді на захист МКР; оформлення ілюстративного матеріалу, підготовка презентації ДР в редакторі <u>Microsoft Office PowerPoint</u>	І декада грудня	Акт впровадження, ілюстративний матеріал, презентація
Попередній захист МКР	Перевірка МКР на плагіат; одержання відзиву наукового керівника та рецензії; попередній захист МКР	І-ІІ декада грудня	Результат перевірки на плагіат, відгук, рецензія
Захист МКР	Основний захист МКР	ІІ-ІІІ декада грудня	довідь та відповіді на питання

8. Очікувані результати

В результаті виконання МКР очікується одержання обґрунтованих рекомендацій та пропозицій, які можуть бути використані на досліджуваному підприємстві ПрАТ «Прогрес» з метою підвищення ефективності його інвестиційної діяльності та покращення фінансових результатів.

9. Матеріали, які подають після завершення написання МКР

Переpletена пояснювальна записка магістерської роботи; графічний матеріал; відгук керівника; рецензія зовнішнього рецензента.

10 Порядок приймання МКР та її етапів

Результати магістерської кваліфікаційної роботи розглядаються керівником роботи та завідувачем кафедри відповідно до етапів роботи та термінів їх виконання; проводиться попередній захист роботи та офіційний захист магістерської кваліфікаційної роботи.